

Brassói Lapok

Ára 5

Hétfő

1931 * március 2

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

50. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 lej

MEGHÓDITJA-E A KOMMUNIZMUS EURÓPÁT?

Irá: Müller Hermann volt birodalmi kancellár

A moszkvai hatalmasok újra megizenték a kapitalista társadalmat. A gabona és a fa dumpingje is ezt célozza. A világpiacok zavarai és szétzúllása következtében a munkanélküliek mind többet szenvednek. Ez az orosz kommunizmusnak mindegy. Azt ígéri egyidejűleg, hogy a szovjet győzelmevel a munkások minden jövételtől és adiadósságtól megszabadulnak. Különösen Németországra gondolnak, melynek lakossága leginkább szenved a jövétellek terhe alatt. Németország azonban nem rázhatja le terheit, ahogyan Oroszország tette magát a háború előtti adósságain. Határai védtelenül fekszenek Európa szívében. Kereskedelmét a világgal sem korlátozhatja, mint az agrár Oroszország és nem szabályozhatja állami ellenőrzés alatt. A német ipar összeomlanék, ha orosz mintára szerveznék. A német munkást nem lehet az orosz életmód színvonalára leszorítani.

Az azonban tagadhatatlan, hogy a válságból támadt nyomor miatt a moszkvai tanok nagyobb számát produkálták a kétségbeesetteknek, mint három évvel ezelőtt még tapasztalható volt. S amíg Oroszországban szovjeturalom lesz, a kommunizmus ezt a helyzetet mindenütt ki fogják használni pártcélokra.

Tizenkét év óta halljuk az öröm hangjait a szabad Oroszországról, mely közeli végéig a szovjeturalomnak. De a jóslások nem váltak be és semmi kilátás változásra. Ha mégis a munkások nyomora és a paraszttörök kisajátítása polgárháborút támasztana, ebből más népeknek nem volna semmi hasznuk. A világgazdaságnak nagy kára, hogy Oroszország, Kína és India mint példát hiányoznak a világpiacról s a válság megszűnése előtt főlöttebb kívánság volna, hogy Oroszország a maga 145 millió lakosával bekapcsolódjék a világkereskedelembé.

Ki bukathatja meg közelebből az orosz hatalom mai birlalót? Az erőszakosan kizsájtított parasztnak nem alkalomnak egysége, záró hatalma. Az orosz munkások nem tudják meg az igazságot, mert egyetlen sajátjuk, a hivatalos, elnyomja őket. A rádió általán az hazudják az oroszoknak, hogy az orosz ipar fejlődését az ellenséges kapitalizmus akadályozza. A ma felnövekvő orosz ifjúság pedig csak a bolsevista Oroszországot ismeri. Az orosz munkásokkal elhitetik, hogy más országok munkásainak még rosszabb a sorsuk, mert náluk már nincs kizsákmányoló burzsoázia. A kenyérjegy és a sorbaállás háborús rendszerét sztoikus türelemmel viselik, mert tudják, hogy az állam dolgozik értük. A vörös hadsereg katonáit és a munkásokat egy részét azonban jó ellátásban részesítik.

Nem csoda, ha az orosz kormányrendszernek mindinkább bonapartista a jellege. A világban nem a népbiztosok kormánya, hanem a kommuniszapárt központi bizottsága kormányoz. Ez azonban maga Stalin, akit Trockij a legkiválóbb középszerűségnek nevezett.

Ami benne nagyság hiányzik, azt brutálissal pótolja. Minden ellenőrs az általa megjelölt iránytól áruhas, ellenforradalom, amit úgynevezett büntetnek. Soha egy Cézár nagyobb erőszakot nem egyesített a kezében. Trockijt elűzte az országból. A vörös hadsereg fizetésének alkalmával Trockijnak, a hadsereg szervezőjének a nevét nem is volt szabad kimondani. Lenin régi harcosfeleit is, ha nem parioztak neki, hidegre tette.

Az orosz határon túl Stalinnek kevesebb a sikere. Hiábavaló volt minden törekvés az orosz rendszernek más országokba való megvalósítására. Pedig az orosz rubel bővebben áramlik a külföldre, mint bármikor. Magyarországon és Bajorországban 1919-ben államcsíny útján megkaparintotta a hatalmat, de csak hamar leérték Itáliában a háború után a kommuniszták szocializálni akarták a megállított guárdát, de ez csak a fasizmus győzelmét készítette elő. Finnországban is kudarcot vallott a bolsevizmus.

Oroszországon kívül Németországban, Csehszlovákiában és Franciaországban vannak jelentősebb kommunista pártok. Ez országokban harcuk főképp a szociáldemokrácia ellen irányul. Németországban a nemzeti

érdekek védőjének is kijátszák magukat, midőn a két milliárd márká jövételt ellen agítálnak, aminek hatása alatt ötödfél millió szavazatot is kaptak a múlt évi választáson és 77 képviselővel mint harmadik parlamenti párt szerepelnek. Támadják a német külpolitikát és azzal ódolgják a német kormányt, hogy a francia-angol imperialista frontot támogatja Oroszországgal szemben, holott Németország a rapallói és berlini egyezmény alapján a szovjetekkel békességben, jó viszonyban akar élni. A moszkvai kormány

annak a reménységnek az élesztésére akarja felhasználni a német kommunisztákat, hogy a munkásság világforradalma a német kommuniszták segítségével fog legközelebb kitörni, a szovjetesülag Németországról fog diadalutjára indulni egész Európán át.

Ez azonban nem fog megtörténni. A kommuniszták négy és fél millió szavazócédlalja még nem ad forradalmi harcos erőt. A tömeg nem követi őket. A bányákban és gyárakban általuk szított sztrájkok részben hiányában rövidesen összeomlanak. Az éhségfelvonulások

Simán zajlott le a Vasgárda elleni bűnpör tárgyalása

Zelea Codreanu szerint nem követte el büncselekményt

Ítélet a késő esti órákban várható

Bukarest, február 28.

Ma reggel, az ilfovi törvényszék előtt, megkezdődött Zelea Codreanu hat vasgárdista tagjának bűnpöre, amit igazgatás és az államrend elleni összeesküvés címen a Marzescu-féle rendőrvény vonatkozó paragrafusai alapján indított ellenük az államügyészség.

A nagyközönség általában nem mutatott nagy érdeklődést. A tárgyaló terem dí-ákok töltötték meg. Igaz, hogy ők viszont akkor számban vonultak fel, hogy számosan közülük kiszorultak a tárgyalóteremből.

Az elnök, Boicliu volt, a szavazó bírák Salamonescu és Costin. A vádat Dumitrescu ügyész képviselte. A védelmet Stefanescu és Mota ügyvédek látták el.

Már a részletesen ismertett vádirat elolvasása után Zelea Codreanun hallgatta ki először a bíróság. A Vasgárda vezére igyekezett úgy beállítani a dolgot, hogy ő rendes politikai pártszervezetet alakított, tehát pártelnöknek tekinthető.

Amit csináltam, azért vállalom a felelősséget, mert nem követtem el semmi törvénytelen dolgot.

Igaz, hogy a szervezetem katonai jellegű volt, de nem titkos, nem földalatti. A szigurancát minden lépésünkről értesítettük.

A titkos parancs

Az elnök a lapokban részletesen ismertett titkos napiparancs és a máramarosi igazgatások ügyében intéz kérdést a vádlotthoz: Zelea Codreanu mosolyogva felel.

— Az a titkos napiparancs tulajdonképpen nem is volt titkos. Csak azért használtam ezt a formát, hogy ne okozzak fölösleges izgalmakat a nagyközönség körében. Máramarosba pedig az ottani nyomoruságos viszonyok közé került nép hívott bennünket. Nem azért mentünk oda, hogy igazassuk őket, hanem azért, hogy megnyugtassuk.

A következő vádlott Stelescu Mihály. Elmondja, hogy ő politikai pártot kértett, ahová beiratkozhatna. Leginkább Zelea Codreanu mozgalma tetszett meg neki s azért a Vasgárdához csatlakozott, mert az ma is a meggyőződése, hogy rendes, törvényes eszközökkel dolgozó politikai pártról van szó.

Moise Lefter jasi ügyvéd, a harmadik

vádlott, tiltakozott az ellene emelt vádak ellen.

— Összes bűnöm csak annyi, — mondja —, hogy levelet találtak nálam Zelea Codreanutól.

Totu és Danila

A legérdekesebb alak Jon Totu. Blazirtan, sőt megijátszott unalommal ül a vádlottak padján s az elnök kérdésére csak ennyit mond:

— Nem vagyok bűnös, nem követtem el semmit.

Aztán leül, olyan mozdulattal, mintha azt mondaná: Ugyan hagyjatok már békét nekem ezzel az unalmas ostobasággal!

Danila diákvezér is megérdemli a figyelmet. Ő Zelea Codreanu vezérkarához tartozik, a máramarosi főparancsnok volt és a borsai igazgatások érdemes főhőse.

— Az a bűnöm, — mondja a bíróság-
nak, — hogy Borsán konferenciákat tartottam. Kulturális konferenciák voltak ezek, a zsidók mégis kövekkel dobálták meg. Ezért lettem antiszemita, ez azonban még nem büntetendő cselekmény. Egyébként a szatmári bíróság már ítélkezett a borsai szereplésem ügyében.

— Bizonyosodott — mondja az elnök, — hogy Ön megöléssel fenyegette meg az árulókat. Mit értett ezalatt? Mit értett, vagy kikre gondolt Ön, a mikor árulókról beszélt.

— Az csak olyan trükk volt, amit nem szabad komolyan venni. Én se vettem komolyan.

A hetedik és utolsó vádlott Amos Horatiu Pop tordai kiskereskedő. Egyedül rajta látszik, hogy fél az ítélettől. Meglehetősen izgalommal mentegőzik.

— Nem tudtam, hogy a Vasgárda törvénytelen alakulat. Ha tudtam volna, nem lépek közéjük. Én egyszerű kiskereskedő vagyok...

— De Ön egyik levelében amit, Zelea Codreanuhoz írt, harcot követel, hullákról, holttestekről beszél... — mondja az elnök.

A tordai kiskereskedő is úgy védekezik, mint Danila.

— Az nem volt komoly, választási harc volt, eldobott jelszó.

Ezzel a vádlottak kihallgatása be is fejeződött. Viszont a tanúk sem hoztak a tárgyalásba különösebb érdekességet.

ra való felhívást karácsonykor csak kevesen követték. A német katonaságnak hagyományos vonzóereje van még a kommunisztákra is s a 70 ezer kommunista katona a 125 ezer fizető tag közül nem jelent veszedelmet.

Ameddig Németországon az államhatalomnak meg lesz a mai ereje, nem kell az államot féltetni a kommunisztáktól. Ma inkább a reakció veszedelme (szegyetőbb A nemzeti szocialisták még túlozzák is a bolsevista veszedelmet, csak hogy ők Németország megmen-
tői gyanánt szerepelhessenek s a katasztrófa romjain uralomra jussanak. A demokrata államnak azonban minden jellegű támdás ellen meg kell magát védenie. S ezt annál könnyebben teheti meg, minél jobban belátja a békés német demokráciának érdekeit. Államok, hogy Németország érdekeire tekintettel kell lenniök. A német köztársaság a lefolyt 12 év alatt szilárd bástyának bizonyult a bolsevista áradás ellen. S ezt tovább is állja, hacsak az anyagi nélkülözés egy nap a német polgárság lelki egyensúlyát fel nem dölja. Az egész világunk érdeke, hogy a kommunizmus Németországon csak tengeresse az életét. Ha Németországon nem jut jelentőség-re, akkor soha meg nem hódíthatja a világot

Junon Banea tagja volt annak a 14 tagu bizottságnak, amely a Vasgárda első alakulataként szerepelt. Később ő volt a szervezkedés főnöke.

Georgescu elkész előadta, hogy meghívót kapott Zelea Codreanutól arra a gyűlésre, amelyen a „párt” szenátusát kellett megalakítani.

Ő el is ment a gyűlésre, mihelyt azonban látta, hogy miről van szó, otthagyták őket s azóta nem tartott velük érintkezést.

Dumitrescu diák sietett kijelenteni, hogy valóban nem volt tagja a Vasgárdának, csak szimpatizált Zelea Codreanuéval.

— Ez nem igaz, — mondotta az elnök — hiszen a vizsgálat kétséget kizáróan bebizonyította, hogy Ön is aktív tagja volt a mozgalomnak.

Az elnök szemrehányást tesz a vádlottaknak, hogy kiskorú, liceumi tanulókat is maguk közé vontak, Stelescu felel az elnöknek.

— Dumitrescu nem volt tag. Ő azok közé tartozott, akik szimpatizáltak a mozgalommal. Még nem volt husz éves.

Az esküt csak akkor vettük volna ki tőle, ha betölti a husz élet.

Az elnök kérdésére azután azt is elmondja Stelescu, hogy a hősök sírjáról hozott földre állítova eskették fel az új tagokat.

Azután az ügyész vádbeszédére kerül a sor. Dumitrescu alapos és terjedelmes beszédben bizonyítja, hogy a vádlottak teljes mértékben kimerítették azokat a büncselekményeket, amelyekre a Marzescu-féle rendtörvény vonatkozik. Az összeesküvés ténye sem lehet vitás, hiszen a titkos szervezet meg akarta ölni többek között Steret, Cadere államtitkárt és Junian minisztert is.

A Vasgárda titkos katonai alakulat volt, amelynek vezérkara fegyverraktárakat szervezett és titkos parancsokat adott ki.

Stefanescu védő röviden beszél. Nem foglalkozik érdemben a váddal. Szerinte elvitathatatlanul politikai alakulatról van szó.

Azán a bíróság ítélehozatalra vonul vissza. Az ítélet kihirdetésére valószínűleg az esti órákban kerül sor. Ezt az érdeklődő diákoknak is tudomására hozták, mire azok meglehetősen nyugodtan távoztak el a tárgyalási teremből.

Szerette az állatokat...

Irta: Márai Sándor

Páris, február hó 28.

A tárgyalás során, melyhez az ugynevezett „párisi társaság” most tolong, az elnök ezt mondta a vádlottnak, Lady Owennek, aki hat revolverlövessel terítette le szeretőjének, Gastaud orvosnak feleségét:

— A tanuvalomásokból az tűnik ki, hogy Ön nagyon jó volt mindenkinek. Még az állatokat is szerette.

A teremben többen szemeiket kezdtek törölgetni a meghatottságtól, elsőnek perze a vádlott.

Az lehet, hogy szerette az állatokat, de az orvos feleségébe, aki beteges és elvonult életet élő asszony volt, s nem tudott semmit ura viszonyáról, mégis hat golyót eresztett, meglepően ügyes célzással. Egy tanu, akinek fegyverüzlete van s Lady Owen-t a célbalövésre tanította, elégedetten vallotta a tárgyaláson, hogy a lady legtehetségesebb növendékei közé tartozott. Valami különös esoda folytán az orvos felesége mégis megélt, — s Lady Owen gyilkossági kísérlet vádjá alatt került az esküdtek elé.

Ez most a nagy per itt. Nagyon tanulságos, mert olyan emberek életébe enged bepillantani, akiknek két millió frank az évi jövedelmük. Mikor a gyilkosság után Lady Owen letartóztatták, elképzelte kiáltott fel: „Hogyan? Ez is lehet? Hiszen nekem jó barátom Chiappe ur, a párisi rendőrfőnök!” Nem értette. Ezt nem szabad rossz néven venni tőle, akármilyen naivnak tűnik is: ha valakinek évi két millió frank munkanélküli jövedelme van, csak nehezen érti meg, hogy nem cselekedhet szabadon, mind tekintetben szabadon. Chiappe a barátja, egy angol nemes özvegye, aki negyven évvel volt feleségénél idősebb s idejében tapintatosan meghalt, reahagyta az óriási vagyont; a társaság kedvence, s szereti az állatokat: joggal hihette, hogy tehet, amit akar.

Francia katonatiszt leánya, családi nevén Edmée Nodot, szegényes és kispolgári körülmények között nevelik, fiatalon Londonba kerül, ahol francia lelkéket ad. Itt ismerkedik meg a 19 éves leánnyal az 59 éves, dugaszdag angol kereskedővel, Mr. Owennel, akivel együtt olvassák éjszaka a francia regényeket. A magányos, öreg férfi feleségül veszi a fiatal leányt, s teljes szabadságot ad neki, hogy házasságán kívül keresse meg azokat az örömeiket, melyeket a házasságon belül nélkülözni kénytelen. A háború után az angol nagykereskedőt bizonyos hazafias szolgálatokért a hálás Anglia lovagi rangra emeli. A havrei katonatiszt leánya megéli, hogy Your ladyship-nek szólítják, fogadja az angol arisztokrácia és az udvar. Ez a nagy tisztesség nem akadályozza meg a szinpadralépésben, s fellép szobalányszerpekben a Duke Yorks Theatre-ban, night clubokban lézeng az öreg férj által engedélyezett szeretőikkel, akik között hosszabb ideig előkelő helyet foglal el egy fiatal argentiniai, Gregorini ur. A lady nemcsak az állatokat szereti, hanem a fiatalembereket is s kalandjait egy külön célra vásárolt bőrtömbre jegyzi fel, ez a notesz szerepet játszik a tárgyaláson is. Az öreg baronnet nem bánja azt sem, ha a lady Párisba költözik kutyáival és argentiniai legényeivel, mert öreg és fáradt, s egy válás Angliában skandalózusabb, mint a botrányos élet. Különbösen is ideje már, hogy meghaljon. Amíg a lady Párisban szórakozik, csendesen meghal s olyan vagyont hagy feleségére, melynek kamatai megközelítik egy esztendőben a kétfélmillió frankot. — Lady Owen a temetés után Párisba költözik, s azt vásárolja össze, amit kétfélmilliófrankos jövedelemmel lehet: kutyákat, fiatalembereket, több lakást. Gregorini urat közben családi gyászra Argentiniába szólítja, s helyét egy fiatal francia orvos foglalja el, dr. Gastaud, aki paraffininjekciókat ad öregedő nőknek és fogyasztó fürdőkket s masszázsszal ápolja a kövéredő pácienseket. Lady Owen 500 frankot fizet kezdetben a doktornak egy masszázssért: napjában két-töt kapott, egyet reggel és egyet este. Később, mikor már beleszeret a doktorba, többet is fizet, negyvenezer frankos nyakkendőket ad neki, s egy alkalommal egy százezer frankos csekket. A lady harmincnégy éves; sokat élt; szeretne egy férfinál kikötni. A doktor elfogadja a csekket és az ajándékokat, adja szorgalmasan a háromszáz frankos frankos masszázsszokat, de mikor észreveszi, hogy az öregedő nő szenvedélye nem éri be egy flint szórakozásával, megijed és szabadulni akar. Az orvos felesége beteges, Páris környékén élnek, lady Owen soha nem látta. Az orvos a kritikus pillanathban pénzt szerez s visszahadja a kölcsön egy részét, nyolevenezer frankot. A lady kétségbeesése nem is-

mer határt, egy délből leissza magát szobalánya társaságában, taxit vesz s a doktor lakására hajt. A feleségét akarja látni, aki fogadja az ismeretlen hölgyet a kispolgári szalonban. Az ismeretlen hölgy retiküljéből revolvert húz elő és szitává lövi szeretője feleségét.

De az állatokat szerette. Ezt minden lap nagybetűkkel közli. Franciaországban vagyunk, a jó borok, az állatbarátok és a szenvedélyes dráma hazájában, s mégis csak más, ha olyan valaki gyilkolja le szeretője feleségét, akinek kétfélmillió frank az évi jövedelme, mintha egy fehérművarrónó teszi. Ezért a nagy tolongás. A tárgyaláson szerepet játszik a jó borok szeretete is. „Ivott?” — kérdi az elnök. „Cocktailt soha” — hallja ártatlan pillantással lady Owen, s az elnök elismerően pillant rá, mikor így folytatja: „De francia vagyok, s szeretem a jó borokat”. A teremben áhítatos csend. „Ebedhez szívesen megiszok egy üveg jó francia bort — mint Ön is, Elnök ur, s mint mindenki itt a teremben”. Az elnök önkénytelenül bólint, de amikor a hallgatóság tapsolni kezd, kiüritette a terem zajongó sarkát.

Ez a három gyöngéd motívum vezet át a tárgyaláson: a lady szerette az állatokat, a jó borokat és Gastaud doktort. Nem szabad elfelejteni, hogy mindez esküdtszék előtt történik, ahol a szentimentális hatások következményei kiszámíthatatlanok.

Győztek a temesvári kereskedők a villanyharcban

Temesvár, február 28.

Az a tüntetés, amelyet a temesvári kereskedők a tuimagas villanyárak leszállítása érdekében rendeztek, meghozta a kívánt eredményt:

A temesvári városi tanács ma délután átiratot intézett a kereskedők egyesületéhez, s közölte, hogy a tanácsban megvan a készség a tárgyalások megkezdésére.

Az átirat közli, hogy a főpolgármester már utasítást adott Miclosi Cornél dr. mérnöknek, a városi villanytelep igazgatójának arra, hogy a kereskedők egyesületének kiküldöttjeivel kezdje meg a tárgyalásokat a temesvári áramdíjak leszállítása ügyében.

Az átirat egyben rosszalását fejezi ki

mindenekelőtt az orvos feleségét, önkívületben, szerelmi önkívületben és félig részegen. Oxygennel sárgított haja van, az arc kiélt, festékektől és szenvedélyektől ráncosra mart szemek, kemény ráncok a száj körül. Azt állítja, hogy gyermeket vár, s a gyermek apja az orvos, aki tagadja ezt, tagadja a lady terhességét is, esküszik rá, hogy mindez csak trükk. Az esküdtek zavarban vannak. Ha a lady gyermeket vár, könnyen lehet, hogy felmentik: áldott állapotban, beszámíthatatlanul elkövetett féltékenységi dráma stb. Valószínűbb, hogy a nő nem is olyan beszámíthatatlan. Valami együgyű mámorban és önkényben elment gyilkolni, mert nem tudta elképzelni, hogy neki, aki Chiappa barátja, aki lady és két millió frank jövedelem birtokosa, — hogy neki valami nem szabad!

Ezért kiáltott fel, amikor letartóztaták: „En Chiappe ur barátja vagyok!”

A publikum az újságírókat üvege előtt áll és sóváran falja a tárgyalás híreit. A hírek, ebben a zimankós időben, mikor munkanélküliek százezrei demonstrálnak az utcákon s a gyárak, bányák és irodák tizezrével bocsátják el naponta az alkalmazzottakat, abból a másik világból jönnek, ahol háromszáz frankba kerül egy masszáz. Mihe kerülhet egy élet? Lady Owen megszokta, hogy mindennek van ára, s ha megkíván valamit, azt megszerezte, ha kedve szottyant valamihez, azt megtette. Így szottyant kedve megölni a doktor feleségét, akit nem is ismert személyesen. Valami ára ennek is csak lesz, gondolhatta homályosan: talán nagyon drága, de az ár nem számít. S gondolkodás nélkül megtette, ahogy

gondolkodás nélkül, azonnal, kielégítette életében minden vágyát, ahogy gondolkodás nélkül vett egy ruhát, vagy egy új autót, vagy egy új argentiniai fiút. Ez a „gondolkodás nélküli”, ez az „önkívületben” elkövetett gyilkosság, ez az a sértett és dacos makacsság, az élet egy elkényeztetett gyermekének dühe, aki toporzékolni kezd, mert nem kaphatja meg a kívánt játékszert, s dühében földhöz vágja és porrá zuzza, ami kezéigyebe akad. Például a doktor feleségét.

Ez ugynevezett mondain dráma. A legtipikusabb. Vagyon van mögötte, elsőrangú védőügyvédek s fotóriporterek. A tárgyalás hangjára szordinót tesz a pénz, a „társasághoz tartozás”. Minden érdekes, amit Lady Owen mond vagy tesz. Érdekes, hogy szereti az állatokat. Érdekes, hogy szereti a jó bort. Ha egy szénhordó jelenti ki ugyanezt, nem olyan érdekes. Talán meg sem írják a lapok. S a hallgatóság a teremben nem tapsolja meg. Mert, ha valaki nagyon gazdag, ebben a különös világban, minden érdekes körülötte, s nem kötelező reá, hogy szeresse az embereket, de enyhítő körülmény már az is, ha szereti az állatokat.

A tárgyalóterem, színültig megtöltve a bírákkal, az esküdtekkel, a tanúkkal, a védőkkel, a riporterekkel, s a vádlott előkelő barátaiival és barátnőivel olyan, mint egy nagy szalon, ahol egy zártkörű társaság nagyon udvarias és tompított hangon egy kínos és érdekes magánygyőröl beszélget. Lady Owen magánygyőről, aki — hogy mondjuk elég finoman — egy faux pas-t követett el.

A Kabuki-színház brassói vendégjátéka

Március 2-án este tartja meg brassói vendégjátékát a Kabuki-színház. Nagyjelentőségű kultúremény lesz ez a vendégjáték: találkozás és ismerkedés az ősi nemzeti tradícióhoz öntudatosan ragaszkodó és a nyugati civilizáció s kultúra fejlődésével is egyaránt lépést tartó japán nép sajátos, egyedülálló színjátszó művészetével.

Európa e távoli zugában is vannak ismereteink a japán művészetről. A japán pikúra és a japán festészet régi ismerősünk s bár mind a két megnyilvánulása e távoli nép lelkiületének távol áll a nyugati formáktól és mondanivalóktól, a japán kultúra a képen és versen keresztül is gyökeret vert az európai lélekben. A japán színészet azonban csak a háborút követő esztendőkhöz lépett az európai nyilvánosság elé. A Kabuki-színház, amely Japán hivatalos nemzeti színháza, világkörűl utra indult és mindenütt hihetetlen sikereket ért el. Nem is lehetett másképpen, mert ahogy a japán pikúra és poézis is maradék nélkül tesz pallomást egy önma-ga életét élő nép sajátos jelleme mellett, a Kabuki-színház művészeinek produkciója is tökéletes megnyilatkozása a japán kultúrának.

Színjátszó művészetük semmiben sem egyezik az európai játékosokkal, bár a nyugattal való sűrű érintkezés már észrevehető nyomokat hagyott a japán színjátszási kultúrán is. A női szerepeket ma már valóban — nők alakítják. De a Kabuki-színház, mint az ezerédes nemzeti tradíciók őre és továbbvivője a nyugati szellem előretörésében is megmenekült a hagyományos japán színjátszás ősi jellegzetességeit. Kamenov asszony, aki a nemzetközi kulturális életben igen nagy szerepet játszik, a Kabuki-művészeinek moszkvai és leningrádi előadásai után tanulmányt írt a japán színjátszásról s többek között a következőket szögezte le:

— Ha a Kabuki Európában szélesebb körben is ismert lesz, a japán színjátszás is olyan világfogalomná válik, mint az olasz rőneszansz, a francia impresszionizmus vagy a német klasszicizmus kora.

Brassói vendégjátékuk — amelynek tökéletesen japán szellemű főrendezőjeinek, Tokujiro Tsutsuinak, a japán Reinhardtnak hatalmas kulturájú egyénisége biztosítja — csak kóstoló adhat az idegen, ismeretlen japán lélekből. A brassói vendégjáték mindenestre rendkívül érdekes és megrázó élmény lesz mindazoknak, akik a Kabuki színház művészeinek produkcióját végignézhetik.

a tegnapielőtti világitási tüntetés miatt s nagyon zokon vette, hogy a kereskedők gyertyákkal és halotti mécsesekkel rendeztek kivilágítást.

Azt mondja az átirat, hogy a temesvári városi tanács sohasem zárkózott el az áramdíjak leszállítása elől s indokolt esetben kész méltányos engedményeket adni a kereskedőknek. (Ezzel szemben az is tény, hogy a temesvári kereskedők és vendéglősök éveken keresztül hiába harcoltak az áramdíjak mérséklése mellett!)

A Kereskedők Egyesülete az átirat alapján intézkedett, hogy megbízottai Miclosi igazgatóval ma délután 3 órakor megkezdjék a városvezetés a tárgyalásokat. A kereskedők kívánsága az, hogy a jelenlegi 15 lej 40 banis egységárat a város 8 lej 25 banira szállítsa le.

A véres csütörtök ügyében a vizsgálat kiegészítését rendelte el az ilfovi tábla

A bírósági határozat nem tartja kizártnak, hogy a karhatalom tagjai használták fegyverüket

Bukarest, február 28.

A január 29-iki véres csütörtök eseményeinek tisztázására indított bünygyi vizsgálat az ilfovi ítélőtábla vádtanácsa előtt rendkívül érdekes fordulathoz érkezett.

Emlékezzünk még arra, hogy a sortüzzel és két halálesettel végződő vasutas-tüntetés után indított vizsgálat során ugy Cadere belügyi államtitkár, mint az ilfovi törvényszék vizsgálóbírója azzal zárták le a nyomozás aktáit, hogy a tüntetés feloszlására kivezényelt karhatalom nem használt fegyvert és nem sikerült kideríteni, hogy a két áldozat életéért kit terhel a felelősség.

Az ilfovi törvényszék döntése ellen azonban az egyik áldozatnak, Craciun Mihálynak hozzátartozói felebbezést jelentettek be a tábla vádtanácsához, amely tegnap újból foglalkozott a véres tüntetés eseményeivel.

A tábla vádtanácsa a felebbezésnek helyet adott, majd a következő határozatot hozta, amely a törvényszék vizsgálóbírójának vizsgálati eseményt elég csattanósan dezaualja.

A törvényszék vizsgálóbírója által lefolytatott vizsgálat nem volt elégséges annak megállapítására, hogy a tüntetés alkalmával kik használtak fegyvert és kik a bűnösök a két vasutas halálában.

A tábla vádtanácsa tehát elrendeli a kiegészítő vizsgálat lefolytatását, hogy annak során a tettesek személye is meg-

állapítható legyen és a felelősség kérdése is tisztázódhassék.

A tábla vádtanácsa Leonida Petrescu táblabíró bizta meg a kiegészítő vizsgálat lefolytatásával.

Az ilfovi ítélőtábla vádtanácsának határozata nemcsak a törvényszék vizsgálóbírója felé jelent dezavualást, hanem a kormány felé is s éppen ezért a Craciun hozzátartozói által beadott felebbezés elbírálásának és a kiegészítő vizsgálat elrendelésének is komoly politikai súlya van. Amint említettük, Cadere belügyi államtitkár a maga részéről végzett nyomozást azzal zárta le, hogy a karhatalom emberei nem használtak fegyvert, viszont a tábla vádtanácsa határozata ha nem is mondja ki, de nem tartja lehetetlennek, hogy a karhatalom részéről is történhetett fegyverhasználat s ezért is rendelte el a kiegészítő vizsgálat a felelősség kérdésének tisztázására is.

Miss Hollandiát kicsapták

Amszterdam, február 28. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy Miss Hollandia, Lelivel Mária részvételével az európai szépségversenyen majdnem meghiusult, mert az iskola igazgatója, amelynek Miss Hollandia tanulója, nem akarta elengedni a leányt Párisba. Miss Hollandiát, aki ennek ellenére, elutazott, az iskola igazgatósága igazolatlanul elmulasztott órák miatt, kicsapta az iskolából.

Megnyílt Sz 200 Új szálloda!

New-York
BUKAREST, CALFA GRIVITEI 143
(A Gara Nord mellett)

Egy ágyas szobák 100 — 120 lejig, kétágyas szobák 140 — 160 lejig, beleértve az összes illeteket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.

! tisztviselő és utazó uraknak engedély.

A munkanélkü-
lieknek nem kell
lakbért fizetni

Uj lakbértörvény

— mely husz percenttel csökkenti a ház- bért — az állami tisztviselők részére

Bukarest, február 28.

Má osztották szét a parlament folyosóján az új lakbértörvényjavaslatot, mely Pamfil Selcaru kezdeményezésére indult ki. Ez egyike azoknak a ritka törvényeknek, mely a nemzeti parasztpárt égisze alatt készült és melynek valóban szociális jelentősége van, mert a törvény azt a szinte forradalmi újítást vezeti be, hogy

a munkanélkülieknek, mindaddig, míg munkát nem találnak, nem kell lakbért fizetni.

Az új lakbértörvény első paragrafusai kimondják, hogy 1931. január elsejétől kezdve valamennyi állami tisztviselő lakbérét husz százalékkal csökkenti. A törvény által biztosított husz százalékos redukció mindaddig érvényben marad, amíg az állami tisztviselők-től is levonják az áldozati taxát.

A háztulajdonosok kötelesek a husz százalékos redukciót 1931. január elsejétől viszszaemelve bonifikálni lakóiknak, akik a törvény eme kedvezményében részesülnek.

Tehát a májusi lakbérfizetés alkalmával a lakó, ha állami tisztviselő, nemcsak, hogy husz százalékkal kevesebb bért fog fizetni, hanem a januártól májusig terjedő időre már lefizetett lakbérének husz százalékat is visszakapja a háztulajdonostól. Illetve, ezen összegnél kevesebb lakbért fizet május elsején.

Óriási érdeklődést fog kiváltani a törvénynek a munkanélküliekre vonatkozó szakasza, mely így hangzik:

— Munkanélküliek: Iparos munkások, kereskedelmi alkalmazottak, hivatalnokok, azon idő alatt, míg munka nélkül vannak, a házbérfizetés alól mentesíttetnek. A munkanélkülieket nem lehet kilakoltatni, ha nem fizetik meg a házbéruket, a vízdiát, a szemétpénzt, a gáz, vagy villanyzámlát. — Sőt a munkanélkülieknek még a háziur által eszközölt esetleges házjavítási költségeket sem kell megfizetniük.

A törvény ezután megállapítja, hogy mily módon igazolja valaki munkanélküliséget. Az erre vonatkozó paragrafus így hangzik:

— Azt, hogy valaki tényleg munka nélkül van, a primária igazolványával lehet bizonyítani. A primária viszont annak az egyesületnek, vagy szakszervezetnek a referátuma alapján adja ki a munkanélküli igazolványt, a mely szervezetnek a munkanélküli tagja volt. Ha a munkanélküli nem volt tagja egyetlen szervezetnek, vagy egyesületnek sem, ebben az esetben a primária a munkanélküli legutolsó munkahelyén egy bizottság által megállapítja, hogy az illető tényleg ott volt-e alkalmazva és valóban elvesztette-e állását.

A törvény azonban nem menti fel véglegesen a munkanélkülit a lakbér fizetése alól. Mert ugyanis:

a törvény nyolcadik paragrafusa kimondja, hogy ha a munkanélküli újra munkát kap, köteles az elmaradt házbért havi részletekben megfizetni, azonban három hónapi halasztást kap a részletek kiegyenlítésére, miután újra állásba került. A törvény azonban még azt a kedvezményt is adja a munkanélkülinek, hogy az eredetileg kikötött házbérből harminc percentet elenged és így a részletek fizetésénél már a harminc percenttel csökkentett lakbér tartozás fizetendő.

Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a törvény eme utolsó pontja majdnem teljesen felborítja a törvény szociális szellemét. Amíg a parlament egyik kezével ad, a másik kezével elveszi. Hogyan gondolkodik a törvényhozó, hogy egy munkanélküli, aki csak egy félévig munkanélküli volt és nagynehezen, miután lerongyolódott és eladósodott, miután végre hosszas kálváriajárás után állásba került és sokszor szükség-állásba és leredukált fizetésű alkalmazásba, most még a törvény rendelkezései szerint is, csak azért fog dolgozni, hogy az elmaradt lakbérét megfizethesse.

Adónemfizetés a lakbérnemfizetés arányában

A törvény utolsó paragrafusa, mely a munkanélküliekre vonatkozik, az alábbiakat tartalmazza:

Ha a munkához jutott újra munkanélküli lesz, a törvény összes kedvezményei újra érvényesek lesznek, illetve, nemcsak, hogy lakbért nem kell tovább fizetnie, hanem az elmaradt részlet-lakbéréket sem kell tovább kifizetnie.

Hogy azonban a káposzta is megmaradjon és a kecske is jól lakjon, a törvény szerzői gondoskodnak arról is, hogy a háztulajdonosok se menjenek teljesen tönkre.

Mindazok a háztulajdonosok, akiknek a házában munkanélküli lakik, fel vannak

mentve az elemi és globális adók fizetésétől, annak arányában, hogy hány lakásban vannak olyan lakói, akik a törvény alapján nem fizetnek lakbért.

Azonban a törvény elfelejt gondoskodni arról, hogy később, ha a szerencsétlen munkanélküli kiizzadja a lakbérét, vajon a háztulajdonosok kötelesek-e megfizetni azt az adó-különbözetet, melyet előzőleg a törvény alapján nem fizettek meg.

Az új lakbértörvény már megjárta a legfelsőbb törvényhozó testület fórumát és Lăday István törvényhozó bizottsági tag elnökelete alatt adta ki ez a testület az új lakbértörvényről szóló véleményét. A bizottság jelentésének van egy néhány érdekes részlete, mint például:

A törvényhozó bizottság nem nézi tulságosan jó szemmel, hogy a munkanélküliek anyagi fölsegítését teljesen a háztulajdonosok terhére akarja áthárítani a parlament és meglehetősen ironikus éle van a jelentése másik részletének:

Külföldi államokban a munkanélkülieken maga az állam segít és nem hárítja ezt a terhet egy társadalmi osztály terhére.

Sokkal helyesebb lett volna, írja a törvényhozó bizottság jelentésében, hogy ahelyett, hogy a háztulajdonosok vállalják ezen terheket, inkább kidolgoztak volna egy általános és az egész ország minden társadalmi osztályára támaszkodó általános szisztémájú tervet, mely az egész ország összes árának megolcsóbbítását célozza.

A törvényhozó bizottság jelentése még rámutat a törvénytervezet egy másik hibájára is, amennyiben a törvényszerkesztők kifejezték a törvénytervezetükből, hogy milyen részletekben köteles a munkanélküli pótlólakbértet fizetni.

A törvénytervezet a hét elején kerül a kamara bizottsági tárgyalására és tekintettel arra, hogy a törvény szerzői maguk is kamarai képviselők, így megtörténhetik, hogy a törvénytervezetből rövidesen valóban tör-

A brüsszeli expresszen meggyilkoltak egy budapesti kereskedőt

Az ismeretlen gyilkosok a holttestet kidobták a robogó vonatból

Déres kalapács Schwartz Viktor teldult túlkéjében

Brüsszel, február 28.

Megdöböntő gyilkosság történt tegnap éjszaka a liège-louvaini vonalon, ahol a Calais felől érkező expresszvonat egyik fülkéjében ismeretlen tettesek

agyonütöttek és kiraboltak egy Schwartz Viktor nevű budapesti kereskedőt, majd a holttestet kidobták a robogó vonat ablakán.

A szennzációs bűnyegről eddig a következő részletek állnak rendelkezésünkre:

A Calais felől Brüsszel irányába robogó expresszvonat kalauza, a belga fővárosba való érkezése előtt, végigjárta a kocsiakat. Az egyik fülke ajtaja be volt zárva, mire felnyitotta, hogy az abban helyet foglaló utast is figyelmeztesse, hogy a vonat Brüsszel felé közeledik. A kalauz emlékezett rá, hogy ebben a fülkében egy budapesti kereskedő utazott.

Aki a londoni mintavásárról volt visszatevőben és aki a vonatban előzőleg még különböző felvilágosításokat is kért tőle. A kalauzt a fülkében megdöböntő látvány fogadta.

Az ülések tele voltak pérnyokkal, a huzatok fel voltak szakítva, az ablak be volt zárva. Minden jel arról beszélt, hogy a fülke rövid idővel azelőtt erős dúlkodás színhelye volt. A fülke üres volt, — a budapesti kereskedőnek nyoma sem volt.

A kalauz a legközelebbi kis állomáson jelentette az esetet a pályaudvari rendőrségnek, amely azonnal megindította a nyomozást. Miután valószínűnek látszott, hogy a fülke utasát kidobták a vonatból, telefonon azonnal értesítették a vonat pályáőreit, akik Louvain közelében nemsokára

rá is akadtak a kidobott ember holttestére. Az iratokból megállapították, hogy a rablógyilkosság áldozata — Schwartz Viktor budapesti kereskedővel azonos.

Később tüzetesebben átvizsgálták a fülkét is, amelyben a gyilkosság történt és ekkor az ülés alatt

egy véres kalapácsot találtak.

Miután a holttesten tompa ütések nyomai láthatók, valószínű, hogy Schwartz Viktor életét ezzel a kalapáccsal oltották ki. Ugylátszik egyébként, hogy tervszerűen előkészített bűntény történt és hogy a tettesek már Calais-tól kezdve készültek a gyilkosság végrehajtására. Kihallgatták erre vonatkozólag a kérdéses kocsiszakasz összes utasait, akik azonban mind igazolták magukat. A tettesek nyilvánvalóan — egy alkalmas pillanatban — leugrottak a vonatról és elmenekültek. A budapesti kereskedő gyilkosai után az egész belga rendőrség nyomoz.

Ben Achmed algiri alattvaló — a gyilkos

A calais-brüsszeli ekszpresszvonaton történt rablógyilkosság tettesét, Varene állomáson sikerül elfogni.

A gyilkos egy Ben Achmed nevű algiri alattvaló, aki bevallotta, hogy rendszeres foglalkozásként akarta üz-

ni a vonaton való rablógyilkosságot. Ebből a célból már hetekkel ezelőtt egy rendkívül éles fejszét vásárolt egy calaisi bazárban. A fejszét először ezelőtt két héttel próbálta ki, ugyancsak a brüsszeli ekszpresszvonaton, akkor azonban sikerült nyom nélkül eltűnnie. A terve az volt, hogy naponta utazni fog a különböző vonatokon és egy-egy gazdagnak látszó utast meggyilkol és kirabol.

A szerencsétlen Schwartz Viktor holttestét — mint egy újabb ávira jelentti — Varené pályaudvar közelében

borzalmasan megcsontított állapotban találták meg a töltés mellett. Egyik lába több méternyire feküdt a törzstől, a koponyája pedig teljesen össze van roncsolva.

Budapest, február 28.

Schwartz Viktor budapesti kereskedő tragikus halálának híre nagy izgalmat keltett a fővárosban, ahol sokan ismerték. A rendőrség jelentkezett legjobban barátja, Berevas László, aki elmondotta, hogy Londonból még levelet kapott Schwartztól, aki őt arról értesítette, hogy a brüsszeli mintavásárra utazik.

Kormánybiztost neveztek ki Máramaros, Bukovina és Beszarabia részére

Manoilescu ezredes a munka és kenyérellátás élén

Bukarest, február 28

A mindjobban növekvő munkanélküliség és éhínség végre arra készítette a kormányt, hogy

Máramaros megye, Bukovina és Beszarabia részére kormánybiztost nevezzen ki

azzal a megbizatással, hogy igyekezzék a vidék lakossága részére munkaalkalmat találni, egyben pedig dolgozzon ki javaslatot az éhezők felségélyezésére.

A kormánybiztos személyét illetőleg a minisztertanács úgy határozott, hogy Manoilescu ezredes, a Casa Padurilor elnökét bizza meg ezzel a fontos teendővel.

Manoilescu ezredes tegnap érintkezés-

be is lépett az említett vidékek Bukarestben tartózkodó képviselőivel és közigazgatási vezetőivel. A tárgyaláson, amelyen Mihalache belügyminiszter is résztvett, megbeszélék azokat a módokat, amelyek szerint Máramaros, Bukovina és Beszarabia népét munkához és kenyérhez igyekeznek juttatni

Trockij baldoklik

Stambul, február 28.

Trockij, a száműzetésben levő volt orosz népbiztos súlyosan megbetegedett Prinkipo szigetén, jelenlegi tartózkodási helyén. A nagybeteg szovjetpolitikus hívei Berlinből két professzort küldtek Prinkipo szigetére.

Telef. 518. **MODERN MOZGÓ** BRASSÓ

Szombaton és vasárnap 100%-os németül beszélő filmszenzáció

Dr. FU MANCHU

Főszerepben: WARNER OLAND és NEIL HAMILTON

Ez a film a kínai titokzártságokba vezeti be a nézőt. A cselekmény érdekességeiben felül a Mr. Wu-t és a szezon egyik legjobb bűnügyi attrakciója.

WESTERN ELECTRIC beszélőgép. — Rendes helyárák.

Következő műsor:

Jaj — azok a rokonok

német film operette.

Vasárnap d. e. 11 órakor:

Matiné: Hazatérés

Dite Parlo és Gustav Fröhlich.

nazaerkezett Surbey herceg „merénylete”

Bukarest, február 28.

Terianu, bukaresti kereskedő, akinek Stirbey herceg üldözési mániája miatt olyan kellemetlen utikalandja volt Ausztriában, hazaérkezett Bukarestbe. Az Universul tudósítója fölkereste a hazaérkezett kereskedőt s kérdést intézett hozzá, hogy tulajdonképpen mi is történt közte és a herceg között, amiért aztán a herceg azt a kellemetlen gyanút táplálta ellene.

Terianu előadta, hogy neki a herceggel csupán néhány szavas beszélgetése volt közvetlenül a vonatba való felszállása után. Történetesen ugyanis ugyanazon kocsi utaztak. Aztán nem látta a herceget egészen Salzburgig, ahol a rendőrség már harmadszor molesztálta a herceg feljelentésére Ott közölték vele, hogy azonnal el kell hagynia Ausztria területét, de nem utazhatik ugyanazzal a vonattal, amelyen jött. Ő már ott ügyvédet fogadott ügye tisztázására. Itthon pedig Mirescu ügyvéd útján már be is adta a keresetet a herceg ellen. hamis vádaskodás és rágalmazás miatt, ami neki anyagi károkat is okozott.

A temesvári munkanélküliek izgalmas gyűlése

Temesvár, február 28.

A temesvári munkanélküliek ma délután 11 órakor a Sörgár udvarán gyűlést tartottak, amelyen többszáz fonyi tömeg jelent meg.

Nedl Ferenc a munkanélküliek támogatására indított segélyakció hibái fölött mondott bírálatot. Friedmann Mátyás szakszervezeti titkár és Kelemen József arra hívták fel a munkanélküliek figyelmét, hogy soraik közé szigorú igénykök furakodtak be s azoknak minden törekvése arra irányul, hogy a munkanélkülieket felizgatva Lupényt provokálják. Temesváron is és ezzel minden munkanélküli mozgalmat csirájában lehet lenné tegyenek. Figyelmeztették a munkásokat, hogy ne engedjék magukat félrevezettetni.

A tömegben sokan lehurrogták a felszólalókat, Velici rendőrkomiszár pedig megfenyegette a szónokokat. Ezután lépett a tömeg elé Kirch Péter munkanélküli, aki elmondotta, hogy

bár érettségije van, munkát sehol sem kaphatott s mint napszámos is alig keresi meg a betevő falatját.

Végül Nedl Ferenc olvasta fel a következő határozati javaslatot:

— A természetben kiosztott élelmiszerek minőségét javítsák meg, az adagokat emeljék fel és folyósítsanak azonnali gyorssegélyt a munkanélküliek számára. Adjanak felmentést a munkanélküliek házbérének fizetése alól, a kolkoltatásokat pedig függesszék fel. A hatóságok oldják fel a zár alól a Munkásotthon helyiségeit és helyezzék szabadlábra a munkanélkülieket. A kormány ne hadianyagokban vegyen fel külföldi kölcsönt, hanem készpénzben és azonnal indíttassa meg a közmunkákat.

A gyűlés résztvevői csendben, minden rendezavarás nélkül szedtek el a Sörgár udvaráról.

Miként szabadultam meg tizenhárom tyukszememtől három nap alatt.

Egy világhírű ujságíró elmondja történetét

„Elfoglaltságom következtében kénytelen voltam egész nap talpon lenni, aminek következtében végül is annyira elhanyagoltam lábamat, hogy tyukszememnek égető-szúró fájdalma elviselhetetlenné vált. Egyik barátom tanácsára megpróbálkoztam a Saltrate-Rodell használatával. Három nap elmultával minden tyukszemem — „mindössze” 13-an voltak — könnyedén eltávolítható és most kényelmesen futkosom, noha egy számmal kisebb cipőt viselek, mint megelőzőleg.”

Megjegyzés Ama jelentős szerep, amelyet a szóbanforgó hölgy a nemzetközi társadalmi életben betölt, szükségessé teszi nevének titokban tartását, viszont a fenti sorok írójának személye kezeskedik a feltétlen szavahihetőségért.

Megint elhalasztották a kölcsön aláírását

Páris, február 28.

Ma lejár az az újabb határidő is, amelyet Popovici a kölcsön nyélbeütésére a kormánytól kapott, de a tárgyalások anyaga most talán még bonyolultabb, mint egy héttel ezelőtt. Az utóbbi napokban a feltételeket illetőleg újabb nézeteltérések támadtak, mert a kölcsön-nyújtó csoport messzemenő pénzügyi ellenőrzés jogát követeli magának.

A kormány ma délelőtt is több hirt kapott Popovicitól s ezek szerint a tárgyalások ismét rendkívül rosszul állnak. Állítólag Popovici már a pénzügyi ellenőrzés ügyében is hajlandóak mutatkozni engedményekre, a tárgyalási jegyzőkönyv aláírását azonban ennek ellenére megint elhalasztották, mert híreket várnak Bukarestből.

A kormány ma ismét kimerítő jelentést kért Popovicitól a vitás kérdésekről, hogy lássa, egyáltalában hozzájárulhat-e a kölcsön feltételeihez, vagy ajánlatosabb lemondania a tárgyalások folytatásáról.

A román kormány többszáz vagon orosz gabona szállítására adott engedélyt

Bukarest, február 28.

A „L'Indépendance Roumaine” legutóbbi száma a Neue Freie Presse alapján a következő feltűnésteltető értesülést közli:

A Neue Freie Presse jelenti, hogy értesülése szerint

a román kormány engedélyt adott az orosz szovjetkormányoknak, hogy a Dunán gabonát hajózhasson fel a közép-európai államokba.

Az első ilyen szállítmány, amely többszáz vagon búzából, zabból és árpából áll, már meg is érkezett Bécsbe.

A Neue Freie Presse leszögezi, hogy a román kormány által megadott szállítási engedély flagrans megsértését jelenti annak a megállapodásnak, amely szerint Európa államai bojkottálják a szovjet dumping szállítmányait.

A bécsi lap tudnivaló, hogy az orosz szállítmányok egymást fogják követni.

Az „Indépendance Roumaine”-nek a cikke óriási felütést keltett a főváros ellenzéki politikai és gazdasági körében. Tekintettel erre, a Lupta tudósítója az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz fordult felvilágosításért, ahonnan a következő választ kapta:

Tényleg megfelel a valóságnak, hogy a kormány engedélyt adott egy szovjet vagonnyi orosz gabonaszállítmánynak a Dnán való tranzitjára és ez a hajószállítmány el is jutott Bécsbe.

Az is igaz, hogy újabb orosz gabona-szállítmány vár román kikötőben arra, hogy megkapja az engedélyt, e fölött azonban még nem döntött a kormány gazdasági bizottsága.

A Neue Freie Presse hírének ez a megerősítése még nagyobb megdöbbenést kelt Bukarestben. Érthetően tartják, hogy akkor, amikor Románia kötelezettséget vállalt arra, hogy a többi nyugati államokkal karöltve az orosz dumping ellen, a román kormány megkönnyíti az orosz konkurrencia kiszélesedését azáltal, hogy a szovjetgabonának a legrövidebb szállítási utat megnyitja.

Sulyos konfliktus a kormánypárt két frakciója között

Bukarest, február 28.

A kormány és a kormánypárti képviselők csoportja között újra komoly konfliktus keletkezett, amelynek két igen jellemző oka van.

Az egyik a gazdasági kamarák Uniójának elnökválasztó közgyűlésén robbant ki. Az elnöki méltóságra ugyanis az erdélyiek közül és a regátiak, Mihalacheval az élükön, megint külön jelöltek. Mihalache jelöltje Potarca földművelésügyi államtitkár, az erdélyieké Serban kolozsvári gazdasági akadémiai tanár volt.

A választást megelőző napokon az erdélyiek vezetője, Man lelkész és Mihalache között közeledés jött létre. Mindkét fél

szerette volna elkerülni a hangos és botrányokkal fenyegető választási harcot, ami a párt tekintélyének is ártott volna s azért megegyeztek,

hogy az elnökséget Potarca kapja meg, az alelnök azonban minden körülmé-

nyek között Serban legyen, bár a regáti tagoknak erre a pozícióra is volt jelöltjük.

A választás napján aztán kellemetlen meglepetés érte az erdélyieket. Kiderült, hogy Mihalache miniszter vagy nem tudta, vagy nem akarta állani a paktumot. Serban helyett

Moldovenanu, a volt beszarábiai kormányzó választották meg alelnöknek s az erdélyiek jelöltje csak az igazgató-ságban juthatott helyhez.

A kötött paktum megszegése igen elkeserítette az erdélyi frakciót, amelynek újra be kellett látnia, hogy a regátiak minden vonalon háttérbe szorítják az erdélyi jelölteket.

A konfliktus másik oka még ennél is sulyosabb. Az erdélyi csoport meggyőződött arról, hogy

Mihalache belügyminiszter titokban, az erdélyiek teljes kizárásával dolgozik a közigazgatási törvény módosításán s munkája közben, minden tiltakozás ellenére, módot akar nyújtani arra is, hogy a kormány a prefektusi állásokat esetleg katonákkal töltsse be,

ami már letagadhatatlan lépés lenne a katonai diktatura felé. Ez ellen a demokratikus eszmékkel öntudatosabban átitatott erdélyi képviselők már többször tiltakoztak. Mihalache azonban nem hajlandó még csak bepillantást sem engedni a törvényjavaslat előkészítő munkálataiba.

Ez a hír, bár még csak magáninformációkra támaszkodik, óriási megdöbbenést okozott az erdélyiek között. Tegnap ülést tartottak, amelyen kimondták, hogy

megítélésük szerint Mihalache megszegte azt a megegyezést, amit Maniuvall kötött.

Ilyen körülmények között szükség van, hogy az erdélyi célkitűzéseket olyan erős egyéniség képviselje a kormány felé, aki sikeresen fölveheti a harcot a regátiakkal szemben. Maniuvalltől tehát az erős egyéniség csak Vajda lehet. Vajdaért tehát három tagu küldöttséget küldtek azzal a megbízással, hogy a nemzetipárti érdekében haladéktalanul huzzák őt kolozsvári visszavonultságából, mert a jelenlegi helyzetben nélkülözhetetlenül szükség van az ő erélyére és tekintélyére.

A gyárosok már nem ellenzik a kényszer-szindikalizációt

Bukarest, február 28.

A gyáriparosok szövetségének (UGIR) egy küldöttsége kereste fel tegnap Manolescu minisztert. A küldöttség bejelentette a miniszternek, hogy a gyárosok hajlandók magukévá tenni a kényszer-szindikalizálásról szóló törvényjavaslatot, ha az valóban a hazai ipar támogatását célozza.

A gyárosok arra kérték a minisztert, hogy — mielőtt a javaslatot a parlament elé terjeszti — adjon alkalmat arra, hogy a gyáripar képviselői hozzászólhassanak a javaslatához és megjegyzéseiket a miniszter vegye is figyelembe.

Miután Manolescu ezt megígérte, az UGIR vezetősége a közeli napokban egy konferencia keretében le fogja tárgyalni a javaslatot és megteszi az általa szükségesnek vélt módosításokra az előterjesztést.

„A szép vörös Dunán”

Bernard Zimmer francia író színműve a magyar kommunizmusról és Kun Béláról

Páris, február 28.

Elszigetlet és nem mindennapi jelenés, hogy francia író magyar milieut és vonatkozást válasszon regénye, vagy színdarabja tárgyául.

Ezért méltán felkelhet érdeklődésünk az a körülmény, hogy a közeli hetekben Páris egyik színházában a „Théâtre Montparnasse”-ban, melyet Gaston Baty a rendezéseiről híres színgazgató vezet, színre kerül Bernard Zimmernek az ismert francia drámaírónak „A szép vörös Dunán” című darabja, mely a magyar kommunizmust és Kun Bélát viszi színpadra.

Miért érdekelte az író Magyarországnak éppen e most zavaros időszaka és milyen szempontok vezették darabja megírásánál? Ezt akartam megtudni Bernard Zimmeről. Ő azok közé az úgynevezett európai mentalitású, európai kultúrájú franciák közé tartozik, akik bizony nemcsak valami nagy számmal és akik a saját nemzet határaitól túl, figyelő szemmel és megértéssel néznek idegen horizontok felé is...

Bernard Zimmer meglepően jól informált Magyarországról és általában a Közép-európai viszonyokról.

— Ennek az országnak a sorsa érdekel. Különös tehetség s nép a magyar és sajátáramlító a mai helyzete. Azonban, amikor magyar tárgyhoz nyultam, új darabom megírásánál semmi politikai álláspontot nem akartam aláhúzni vagy elődelmezni. Pusztán egy történelmi fejezet ragadtam ki. Ennek keretében, természetesen világészleléstől származó konfliktusok vannak a darabban, de ennek dacára, nem politikai tendenciájú. Az anyai és gyermeki szeretet komplexuma, képezi darabom főtegelvét.

— Miképpen viszi bele Kun Béla alakját?

— Ő a főszereplő. De nem csinállok belőle „hőst”.

— Honnan szerezte meg az adatokat?

— Egy jó barátom, Pálffy gróf szolgál sok autentikus feljegyzéssel.

— Történelmi tudásom ébresztett bennem Magyarországról iránt nagy szimpátiát.

— „A szép vörös Duna” folyására nem szívesen emlékszenek vissza Magyarországon, vetem közbe és így aligha fog ez a darab színre kerülni Közép-Európában. Az eleven történelem még sokkal közelebbi dráma, hogy ne zavarja és kavargatja szenvedélyeket.

— Ismétlem, nem politikát csinállok, de laszól Bernard Zimmer. De érdekel a tárgy. Németországgal már most tárgyalok előadás végett. (Különben Reichel a „Dreyfuss Affaire” adaptálójá fordítja majd darabomat.)

Majd kissé fanyar mosollyal folytatja: — Őt éppé tanulmányozom a tárgyat. Merem hinni, hogy hívös objektivitással építettem föl a drámát. Azután pedig majd jön esetleg egy magyar ujságíró és kritikaának egy mondatával „kivégezték azt állítva, hogy mindez nem felel meg a történelmi valóságnak. Egyelőre azonban várom a francia sikert.

Hírek

Töröm a fejemet

Ugymond az ittélő bolgár
Hogy ő terrorizált polgár,
Ha a kormány nem nyújt kezét,
Bolgárháborura vezet.

Capablanca most Aljechint
Sakkpartira hívta megint.
Nagy drukk lesz a mérkőzés alatt ott
Cap a blanca pajjon matolt?

Watson mérnök feltalálta
A rádió-irógépet.
Jól működik, kipróbálta,
És máris üzembe lépett!

Szép e találmány valóban
Mindnyájunkat meg fog hatni.
S mivel irógép van szóban
Tessenek lekopogtatni!

Inconnue.

— Megsemmisítették Jancsó Gábor kézdívársárhelyi közjegyző kinevezését. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi számában Voicu Nițescu igazságügyminiszter aláírásával rendelet jelent meg, amely Jancsó Gábor kézdívársárhelyi közjegyző 1920. október 9-ikén történt és 1922. júniusában megerősített kinevezését megsemmisíti, azzal az indoklással, hogy a kinevezés a vonatkozó törvény rendelkezéseinek a betartása nélkül eszközöltetett. — Beavattattak Jancsó kinevezésének a megsemmisítését politikai bosszu művének tekintik, amiatt, hogy a közjegyző adóz liberális lett.

— Gyászistentisztelet és Chewra Szude. Ez-uton is értesítjük hitközségünk és chewra-kadischánk m. t. tagjait, hogy folyó évi március hó 1-én, vasárnap délután 6 órakor az Arva-ház-utcai zsinagógában az elmúlt év halottainak emlékére ünnepélyes gyászistentiszteletet tartunk. Istentisztelet után a tanásteremben „chewra-szude“-t rendezünk az erre jelentkező tagok részvételével. Akik részvételüket bármilyen okból az összeírás alkalmával bejelenteni nem tudták, ezután kérjük fel, hogy a jelentkezést a titkári hivatalban (tel. 3-75.) eszközölni sziveskedjenek. Kérjük úgy a requiemet, mint a chewra-szuden hittestvéreink minél nagyobb számban való részvételét. — A brassói chewra kadischa elnöksége.

— A szépségápolás kis kézikönyve. Dr. Mezey Károly budapesti kozmetikus-bőrorvos tollából rendkívül praktikus kis könyv jelent meg, amelynek kellemes külsőre törekvő, s fiatalos és kellemes külsejüket sokáig megőrizni akaró nők és férfiak egyaránt örülhetnek. A könyv teljes címe: „Mit tegyek? Mit ne tegyek, ha szép akarok lenni? A nő és a férfi kozmetikája.“ A 25 fejezetből álló munka a lehető legkevesebb és legegyszerűbb elméleti fejtegetéssel, gyakorlati tanáccsal szolgál arra nézve, hogy, (mint a könyv címe is mutatja), mit tegyünk és mit ne tegyünk az egyes szépséghibák és ehhez hasonló kellemetlen testi sajátosságok megszüntetésére. Igen gyakori ugyanis az az eset, hogy rossz tanácsok, vagy tudatlanság alapján éppen azzal súlyosbítjuk a bajt, amivel enyhíteni akarjuk. Ebben a könyvben tehát éppen olyan jelentősége van annak, hogy mit ne tegyünk, mint annak, hogy mit tegyünk a kitűzött kozmetikai cél elérése érdekében. A kitűzött könyvet 88 lejtől szállítja a B. L. könyvosztálya. (Portó 10 lej. Megrendelésnél elegendő így kérni: Mezey kozmetika.)

— Japán színház Brassóban. Hétfőn lesz a minden műbárát által nagy érdeklődéssel várt esemény, a japán színház egyetlen brassói előadása. Meg fogjuk-e vajjon érteni a lelünk-höz annyira távolálló emberek előadó művészetét? Az egyik csernovici újság kritikusa megadja erre a feleletet: „Feltarthatatlanul beleke-
rülünk ennek az összeháznak a varázskörébe. Az ilyen művészetnél sem a szó megértése, sem a részlet nem fontos, színharmóniában és táncritmusában a távol kelet hőskori, szerelmi, virág és gésa-élete hullámszik felénk, kilélegzetviasszafotva élvezzük a gyönyöröket.“ Megmaradt jegyek 40 lejtől kezdve a Zeitschriftentzentrálánál (telefon 268.) és vasárnap délelőtti 11 órakor az Astra pénztáránál. — G. Ongyarth színház és koncertszervezősége.

— Újjászervezték az országos Állatvédő Egyesületet. Bukarestből jelentik: A Bukarestben székelő Állatvédő Egyesület új alapokon átszerveződött s mostantól kezdve erőlyes tevékenységet szándékszik kifejteni hivatása teljesítése érdekében. Az egyesület felhívja az állatbarátokat, hogy minden kirívóbb állatkinzást közöljenek vele írásban, mert azt az illetékes hatóságok útján megtoroltatja. Az egyesület új alapszabályait mindenki megkérheti a következő címről, ahova minden levelezés intézendő: Societatea pentru Protekțiunea Animalelor, Bukuresti, Strada Doamnei 4. Banca Blank, etajul IV., camera II.

— A sör olcsóbb lett! A sör ismét népsital! Az erdélyi és a bánati sörgyárak és vendéglők szervezőbizottságának közös elhatározása lehetővé tette, a sörért, ezen kifogástalan üdítő és tápláló italért, (folyékony kenyér) elbirható kimérési árakat, mint maximális árakat megszabni. Még pedig: 0.3 pohár ára 8 lej, 0.5 pohár ára 13 lej, 0.5 palack ára 15 lej, 0.55 palack ára 16 lej. Csak egy néhány luxushelyiségben ezen a területen a pohár sör 9 lejbe és a krigl 14 lejbe fog kerülni.

— Dr. Fu Manchu, a legizgalmasabb és legérdekesítőbb német beszélő filmszenzációt óriási sikerrel mutatta be a Modern Mozgó. — Egy kínai orvos bosszúja a fehérek ellen. Kína titokzatossága, misztériuma tárul fel a néző szeméi előtt. Ez az első német beszélőfilm, amely kínai témát ölel fel. A Modern Mozgó új műsora iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— Szívszélhűdésben meghalt, mert túl-
alacsonyra értékelték a Hohenzollern-

család hagyatéki tárgyait. Berlinből jelentik: Németországban most árverezik el a Hohenzollern-család „hagyatékait“. Jelenleg a Hohenzollernnek glienickei kastélyában levő drágaságokat és relikviákat verik dobra és egészen érdekes dolgok kerülnek nyilvános árverésre. Így például elárverezték I. Frigyes Vilmosnak egy pár papucsát, melyért nem kevesebb, mint 120 márkát fizetett a papucsok jelenlegi tulajdonosa. Új papucsok sokkal olcsóbbak lettek volna és azokról legalább egészen biztosan lehetett volna tudni, hogy azokat nem viselte I. Frigyes Vilmos. A többi relikviáért és drágaságokért azonban oly alacsony árakat ajánlottak, hogy például az értékesebb dolgokat, mint Nagy Frigyes maszkját és Lujza királynő halotti maszkját ki is vonták az árverésből. A Hohenzollern-árverésnek azonban halálos áldozata is van. Schmidt Konrád, ki 56 évig Frigyes Lipót herceg udvarmestere volt, mikor meghallotta, hogy milyen csekély összegeket ajánlanak a relikviákért, szívszélhűdésben meghalt. — Még az árverés is végzetes Hohenzollernéknél!

— Halott tábornok sínek mellett. Firenzeből jelentik: A firenze-pratói vasútvonal mentén pénteken este holtan találták Graziani András olasz tábornokot. Valószínűnek tartják, hogy utközben kinyitott a kupéajtó, a tábornok kiesett és így zuzta magát halálra. A szerencsétlenül járt tábornok, akit hatvanhét éves korában ért utol a végzet, egyik főszervezője volt a Caporetto utáni felkelésnek.

— Öngyilkossági dráma a magyar népjóléti miniszteriumban. Budapestről jelentik: A népjóléti miniszteriumban néhány éjszakaig dolgozó tisztviselő tegnap a késő esti órákban nyüzsgésre lett figyelmes. Hamarosan rájöttek, hogy a nyüzsgés az egyik félreeső helyről halatszik. Betörték a helyiség bezárt ajtaját s egy nőt találtak ott eszméletlen állapotban. Átkutatták lábainál hevert relikviát s abban Dankó Elemér kispesti munkásnak a miniszterhez intézett kérvényét találták. Egy üres üveget is találtak: az asszony minden bizonnyal az üveg eddig ismeretlen tartalmával megmérgezte magát. Az előhívott mentők azonnal gyomormosást alkalmaztak a szerencsétlen nőtől, majd a Rókus-kórházba szállították. A rendőrségnek még nem sikerült fényt deríteni a rejtélyes öngyilkosság hátterére.

— Magyarországon 33 százalékra csökkentik a féláru vasuti kedvezményt. Budapestről jelentik: A tegnapi minisztertanács többek között behatárolta foglalkozott a Máv anyagi válságával is. Bud János kereskedelemügyi miniszter előadta, hogy az államvasutak forgalma a súlyos gazdasági viszonyok következtében az utóbbi év folyamán 17 százalékkal csökkent, ami sürgős intézkedéseket tesz szükségessé. Ezért a minisztertanács elhatározta egyrészt a vonatok számának az apasztását, másrészt pedig a féláru vasuti utazási kedvezmények megszüntetését. A jövőben külföldi mintára csupán 33 százalékos menetjegy-kedvezményt adnak a köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak. Ezután már csak a budapesti mezőgazdasági vásár és a nemzetközi vásár látogatói fognak 50 százalékos vasuti kedvezményt élvezni. A kormány reméli, hogy ilyen módon sikerülni fog az államvasutak költségvetésének az egyen-súlyát helyreállítani.

— A prohibíció hazájában is gyilkol az alkohol. Newyorkból jelentik: A newyorki egészségügyi hatóságok jelentése szerint az elmúlt évben az alkoholtilalom dacára 1925 halálozás történt alkoholmérgezés következtében, azonban valószínű, hogy a valóságban az ilyen halálozások száma sokkal nagyobb, mivel a legtöbb halálesetet, amit mérgezett alkohol idézett elő, nem közölték a hatóságokkal.

— Meghívó. A brassói római katolikus nőegyesület ifjúsági szakosztálya a „Leányklub“ és Szt. Ferencz harmad rendje 1931. évi március hó 1-én délután 6 órakor a főgimnázium tornatermében vallásos estélyt rendez. — Az érdeklődőket szívesen látja a rendezőség.

— Milyen idő várható? Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet jóslata szerint változékony idő várható, sok helyütt csapadékkal, lényeges hőváltozás nélkül.

— Holnap folytatják a román-magyar footballbéli tárgyalásait. Budapestről jelentik: „Az Est“ értesítése szerint a román footballdelegátusok ma Budapestre érkeznek és vasárnap délelőtti megkezdik, helyesebben folytatják a két ország labdarúgó szövetségei között a békétárgyalásokat.

— Rossz anyagi viszonyok között vannak a magyar amatőr footballcsapatok. Budapestről jelentik: A magyar amatőr footballcsapatok kétségbeejtően rossz anyagi helyzetére jellemző, hogy tegnap este hetven egyesület jelentette be az amatőr alszövetségnek, hogy nincs pénzük a footballszezon megkezdésére. A szövetség pénzszerzőkkel, valamint a tartozásokra adott moratóriummal igyekszik segíteni a bajbajutott egyesületeken.

— Vasárnap délelőtti siugró-verseny lesz a Pojánában. A brassói siegylet (KSV) holnap délelőtti 11 órai kezdettel a pojánai nagy ugrósáncan siugró-versenyt rendez. A négy gráci sielő, aki a múlt heti jubileumi versenyen hatalmas, negyven méteren felüli ugrásokkal keltettek feltűnést, a holnapi versenyen szintén résztvesznek. A verseny rendkívül látványosnak ígérkezik és nagy érdeklődésre tarthat számot. Természetesen ugrani fognak a KSV sielői is.

— A brassói szász turistaegylet is menedékházat épít a Nagykirálykőn. Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a romániai munkássportszövetség brassói csoportja a tavasz folyamán megkezdte egy menedékház építését a Nagykirálykőn. Hírünk nagy feltűnést keltett turistakörökben, mert a menedékház létesítésével lehetővé válik, hogy közepes képességű hegymászók részére is turaalkalom kínálkozzék a Nagykirálykőre. Most úgy értesülünk, hogy a Kronstädter Karpatenverein, a brassói szász turistaegylet is már évek óta készül a Nagykirálykőn menedékházat építeni és éppen ebben az érben szeretnék volna a tervet realizálni. A terv szerint a Nagykirálykő keleti oldalán fog felépülni a menedékházuk. Mindenesetre turistikai szempontból ajánlatos volna a turistaszállók építését tervező egyesületek valamelyes összműködése, hogy a Nagykirálykő egymástól távolos pontjain létesítsék a menedékházakat, mert turistikai szempontból így lendíthető fel legjobban a havas forgalma.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 3893—1931. serv econ.

ARLEJTESI HIRDETMEY
A Hirschher-utca 1. szám (Stangel H.) és a Szabadságtér 27. szám (Lensor 34. sz. Dahinten) alatti üzlethelyiségek 3 évre való bérbeadása céljából folyó évi április hó 7-én, délelőtti 8—10 óráig, egy újabb nyilvános árlejtés, zárt, lepecsételt és bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni, a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkének alkalmazásával.

A közlebbi feltételek a városi gazdasági hivatalban betekinthetők.

Az ajánlatokkal egyidejűleg az ajánlott összeg 5 százaléka bánapénzképpen leteendő.
Brasov, la 26. Februarie 1931.

Primar: Secretar General:
Cuteanu m. p. Socaciu m. p.

Ezek a pengék elégítik ki Ön!

ROTBART LUXUOSA
ROTBART SONDERKLASSE
MOND-EXTRA GOLD
ROTBART FULLA
MOND-EXTRA (20.0)

ROTBART
MOND-EXTRA

Vezérképviselő: C. DUISBERG
București 4, str. Carol I

Töltőtollak
mindennemű javi-
tását vállalja

Mics Károly
BRASSÓ
Kapu-utca 40.

Március 3-án
kezdődnek az új francia, angol és román nyelvkurzusok a **BERLITZ**-módszer szerint.

Minden nyelvtanár kizárólag saját anyanyelvén tanít. Jelen kezések napon a délelőtti 10—1 és délután 4—9-ig.

Brassó, Virágsor (Piata Libertății) 10. l. em. (Banca Marmorosch Blank & Co. épületében.) E 27.

A közönség sz. tudomására hozzuk, hogy a CASSA AUTONOMĂ A MONOPOLURILOR külön

„Fumosan“

szalaggal ellátott NIKOTINMENTES cigarettát hoz forgalomba, amelyet minden dohányzódsza árúsítani fog.

A nikotinmentes szivarok és szivarkák már ius elején kerülnek forgalomba, a dohányok pedig március hó folyamán.

257 Sz.

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minaen jog enniariva.)

(13-ik közzemény)

A halott emlékét csak a gyermek őrzi. S ámbár azt mondják, hogy életünk nagy darabja a múlt, de a falu mégis elfeledi a nagyszülőket, sirköveik összeomlanak, elvegyülnek a földdel vagy bekerülnek a pincehajlásba a malter kö-

Vérszegény akácok busonganak a hantok között és bontják rügyeiket.

Az asszony behuzódik az öreg Lipka Péter sirköve mögé és várakozik.

Lám, ez az ő életének a képe, ez a keserű örökös itt a halottak között. Más, aki oly tiszta szívű, mint ő, aki soha egy légynek sem vétett, aki végigdolgozta életét, akár az igás állat, otthon ülhet ilyenkor és enyhülhet a napi keservek után a család örömein és nyugalman. Neki pedig itt kell lekötnie a hantok között, hogy élhessen és kenyeret adhasson gyermekeinek, hogy visszaszeresse férjét, aki eldurvult a háztól, mint ha a kutyát veszettség szállja meg. Itt áll egyedül az egész faluban, senki sincs ugyszóván vele, mindenki a maga bőrét félti, a maga érdekeit nézi.

Mégcsak kora este van, de már lehült a levegő. Közel ide a Tisza, a földet át rövid kilométernyi távolság, onnan mindig hűs szél fúj a tájakon át.

Sötét a falu. Drága az olaj, senki sem világít, őrök a homályban, beszélnek ki a gondjaikat és reményeiket.

Neki már nincs reménye, roncs az élete. Beteg, fáradt, koravén. Eluszkál a kis vagyon. Koldussor szakad a gyermekeire. El fog zúllani az embere a család-jától.

Hacsak meg nem állítja a romlás útjában. Ha most megcsipethetné. Nem szólna semmit, de reggel kihoznák ide a hivatalosakat. Assanak. Nagy magzatnak kell annak lenni, ha Zsuzsa temetőbe jön vele.

Kihoznák Frankovicsot, a papot, az adóügyi jegyzőt, a gyakorlatot, a rektort, a postamestert, a nagyvendéglőst s aztán kisoznák a csendőroket is.

Messziről áttetszik a homályon a Vargák házának fehérre meszelt fala. Most harangoznak estére. Hét óra. Biztos türelmetlen az embere. De vár.

Nekidül a Lipka Péter sirkövének és mered előre, pillantásával szeretné át-furni a sötétséget.

— Te vagy az, Lidi?

Ugy fordul meg, mintha valaki dróttal rángatta volna. Egy lépésnyire mögötte kendőbe burkolódva áll Fazekasné.

— Hát te esténként a temetőbe jársz? Tán el akarsz valamit takarítani? Oszd te küpsz zsemkőzt...

Lidi előre lép. Még nem tudja, hogy idecsalták, azt hiszi, véletlenül vette csak észre. Közelebb lép, hogy fanatikus gyűlöletét, felkénék égető undorát kitárja a Zsuzsa elébe.

— Pizok!

Fazekasné intelligensebb, mint a kizsikkadt, elfáradt, meggyötört Rác Lidi, de primitív gonosz lelkében több az infantilis vonás. Ő nem szavakkal, leplelésekkel, csendőrral igyekszik elintézni nagy konfliktusát, hanem a leszámolás ősidőkből átszármazott fegyverével, az erővel.

Fel sem veszi tehát a sértést, meg sem hallja a gyalázkodást, hanem a maga módja szerint folytatja a nagy bajvívást.

— Szemenküpsz... idehozadod a zsandárok... felbujtod az embereket... tönkre akarsz tenni... oszt neked van dógod a temetőben. Este...

— Becselen...

— Aszt akarod, hogy pusztujjak innét. Egyedül maraggy. Oszd tiéd a világ, csinyáha, amit akarsz. Akkor jöhece a temetőbe, járha a házakhoz, vámulhatod a falut, ahogy teccik, összebujha a papoddal, ur leszöl... Akkor maj nem ver az embered se, engedi tömni magát s elnizi, hogy máshoz jársz. Fetreghece, akivel teccik...

Rác Lidi előrejtja a fejét, úgy hallgatja elképedten Zsuzsa szavait. Ez vádolja őt paráznaaggal, angyalcinálással, ez, akire csak rá kell kacsintani, a kire éjszaka kénytelen a hantok között lekötni. Fazekasné merész pimaszsága, hangjának fölényes ereje, vádjainak sziszegő gyűlölsége torkára forrasztja a feleletet. Mint az asztmás, hörög indulatában és lesi a szavakat.

— Csak aszt várod, hogy az apád megnyuvadjon, a testvired alól maj kihuzod a földet. Tán meg is éteted... Nem ismersz te se Istent, se szülét, se rokont, senkit, csak magadat. Megölnéd te az egész világot a zsebedért...

A becstelen vádak zuhognak, akár a pöröly. Lidi egészen előredül, szinte kétrét hajlik, mint amikor a román paraszt hórázás közben duhajmódra meg akarja verni a földet talpaival.

— Hallgass, utolsó! Hát nem te gyilkolsz itt mindenkit, nem a te kezéd vires? Hisz most is azirt gyüttél, hogy elássad a Julcsa magzatát... Nem te fosztogatód a falut, prisleled az ajándikot, adót szedsz a büneid után... En akarom a testviremet a födből kitunni?... En?

— Te!

A választ egy durva férfi hang adja meg. Lidi először nem lát mást, csak, hogy a Zsuzsa háta mögül előbontakozik egy másik figura. Először nem ismeri meg, mert kucsmáját behuzta a homlokába, ködmönét feltúrta egészen a füléig.

— Te!

Egész közel lép az asszonyhoz, aki a testének tartásáról, tagjainak majmos logatásából eszmél csak arra, hogy az öccse áll előtte.

— Lajl!

— Az én!... Akit ki akarsz turni a födből, aki elől ki akarod kérni a riszedet, mer nem győződ mán kívárni a vinember halálát.

Az asszony pillanat alatt átlátja a helyzetet. Tehát igazat irtak neki, a Zsuzsával szüri össze a levét a testvére. Tudhatta volna, hogy nem őszinte a Lajl, hiszen életében sem volt hozzá gyöngéd szava, testvéri mozdulata, védelmező szeretete.

De azt nem sejteti, hogy ezek hívták ki őt a temetőbe. Miért is tették volna? Az ő egyszerű gondolkozása fel sem foghat ilyet, hiszen azok ketten maguk sem sejtik még, mit is akarnak, mire is készülnek a néma hantok között.

— Aszondod, várom a vinember halálát... Hisz harmadnapja még beszilt a Zsuzsa ellen. Aszontad, csak miattam kerülgeted. Hogy kitudakoljad. Aszontad, aki testvir, az testvir... Mingyár sejttem én, hogy hazugság minden szavad. Lelketlen, szivtelen voltál egisz ilet-

tedben. Nem testvir kell neked, hanem piz és...

A keserűség utszéli szavakat fakaszt föl benne.

Zsuzsa előlép és válaszol a legény helyett:

— Aszonta, hogy miattad?... Honne mondtá vóna, mikor a vagyonára törsz? Mikor más vágyad sincs, csak engem elpusztítani... A kigyónak se mondja az ember, hogy eltaposlak. Csak ráhág a nyakára. Hát még egy olyan fajtalannak, mint te vagy... Egy olyan nemtelennek!

Rác Lidi előreugrik, felemeli a kezét, hogy természete egyszerű szabályai szerint leverje ellenfelét a haragot és igazságot. Mielőtt azonban lesujthatna, a bátyja előreugrik és durva ökölrel úgy vág arcába, hogy hátrahanyatlik és nekidül a Lipka Péter sirkövének.

— Jaaajjj...

Hosszasan és kétségbeesve nyulik a fájdalmas kiáltás az esti csendességben.

De mielőtt megisméltőlódhatna ez a vontatott feljajdulás, a legény odangrik hozzá és állati dühvel megragadja az asszony sovány nyakát. Két marka olyan, akár a bilincsek. Dagadnak benne az izmok és inak, husz centi méjre nyomja az ekevasat a rög alá, legyűrné vele a bikát is.

Nem tudja, nem méri, mit csinál. Csak utálatot és gyűlöletet érez, a bosszu fojtó és örjítő vágát a némben ellen, aki — úgy véli — megrontja életét.

Egy percig tart csak a rettenetes indulat. Az asszonyi test elomlik, a széduült kis testből nem futja az ellenállás energiájára. Csak egy-egy rángás jelzi, hogy a vánnyadt, szikkadt teremtes belől ösztönös küzdelmet folytat az életért.

Egy-egy rángás.

Azután már csak a veríték meleg cseppei csurognak a legény kezefejére.

Iszonyattal és megrettenve engedi el a nénye nyakát. A test egy pillanatig mereven áll, azután elzuhan és a koponya nagyot koppan a sirkövön.

Messziről valami csikordul. A Vargák házában meggyújtották a lámpát, vakai fénye ide pislákol a gyatra akácok ágai között. Az is látszik, amint kinyitják a tornácra szolgáló ajtót, a sugarak kivetődnek az est sötétjébe.

— Hajh, kiáltott valaki?...

A Varga Péter hangja.

Csend, csak a kutyák válaszolnak.

— Ki szolt?...

Egy pillanatig még vibrál a petróleum lámpa fénye. Azután az ajtó becsapódik, ide hallani a csattanását.

Ők ketten hangtalanul állanak egymás mellett. Lidi elszunnyadva és örök békében fekszik a földön.

A legény busa feje lehajlik, agyában súlyos ködök nehezítik a gondolatot. Még fel sem fogta, mi történt, mit cselekedett, de mérge és indulata elszállottak már. Ott áll lehajtott fejjel, borzadva, szédülten, kábán, tehetetlenül, alig-alig libegve, mintha neki is valami óriási marok szorítaná össze a torkát.

A bába két lépéssel töle, háttal, kezei közé rejtett fejjel. Az öröm és borzalom vegyes érzelmei forronganak benne. Az ő gyűlölete nem olyan elvesző, utálat nem olyan indokolatlan, mint a legényé. Ha nem a temetőben volnának, tán hozzá is lépne, megrugdosná, visszaköpné. De így, az esti magányosságban, a sirkövek között elfogja a rettenés, jaj, csak nem odanézni, ahol elnyultan, mint sötét árny fekszik a nedves rögökön a Rác Lidi teteme.

Allanak egymás mellett, de elfordulva, mint két idegen, akiknek nem lehet szavuk egymáshoz. Az egyik úgy érzi, az ott a felbujtó, az az ész, én csak az erő gyök. Szólaljon há meg ő, oldja meg keserű helyzetet. A másik undorral gondol a legény markaira, a gyilkos kezekre, melyek egyetlen szorítással elvettek egy életet, mint székálló legény csapása a vágóhídon a bíró életét.

Utálkozik, megretten, borzad ettől a tragédiától, mely ellene van összes ösztöneinek, a nyílt és nyers gyilkolástól viszsza-riad, ámbár cseppet sem sajnálja az áldozatot.

Igy állanak némán egymás mellett anélkül, hogy számolnának az idővel. Nem érzik a hűsülő levegőt és nem hallják a szél erősödő zugását, csak akkor riadnak föl, amikor a falu felől megszólal a harang.

Utolsó kongatnak. Kilenc óra.

Messziről ide pislákolnak a lámpák és felcsigázott érzékeik szinte hallják a nyugodni készülő falu csendes esti zaját.

— Gyerünk! — mondja az asszony.

De a férfi nem tud a helytől elszakadni, ahol mozdulatlanul és meredten fekszik a testvére. Mi lesz itt holnap, ha megtalálják a Lidit és nyakán felfedezik az ő rettenetes kezeinek szorítását? Hogy fog ő tagadni tudni, ha ravasz kérdésekkel jönnek s ha a csendőrről puskatusa belevágódik az oldalába?

— E' meghótt...

Képzeteiben feltűnik a hóhér s már látja magát függeni az akasztófán.

— Gyerünk!

Mi az, hogy gyerünk? Mért nem tud ez most helyette szólni, aki eddig olyan okos volt és elgondolta helyette minden megfontolni való dolgát...

— Elkék takarítani...

A vaksötétben lehajol és a nedves földön tapogatózva megfogja a nénye lábait.

Nyíltér*)

100.000 lejes
ajándékunk

Hogy vevői sok évtizedes pártfogását honorálja, a Derby cipőgyár a tavaszi szezon alkalmából sorozatos rendkívüli meglepetéseket készített elő. Így többek között a folyó évi március hó 1. és április 14. közötti időben fióküzleteinkben készpénzért vásárolt minden pár cipővel egyidejűleg sorszámmal ellátott egy-egy drb sorsjegyet díjtalanul adunk igen tisztelt vevőinknek. A sorsjegyek az alanti L. 100.000 összegű készpénzajándék sorsolásában vesznek részt.

	1 drb	fontos-remény nyere-mény	L
	1	"	25.000
	5	"	10.000
	5	"	à L. 5000
	5	"	2000
	30	"	1000
			30.000
			L. 100.000

Első huzás 1931. március 25, második huzás 1931. április 15.

Ezen sorsolás közjegyző tanusítványa minden fióküzletünk kiakatában ki van téve. Huzas Dr. Popa Gheorghe kir. közjegyző irodájában, Oradea, Str. Cosbuc. No. 7

Derby Cipőgyár R. T.
Oradea.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Butoraink
Araink
Fizetési
feltételeink

ERDELYRESZ, BUTORGYAR RT.
Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

SENZÁCIÓSAK

BUDAPESTI LEVÉL

Budapest, február 28.

NEM IGAZ.

Néhány lépéssnyire attól a háztól, ahol lakom, az Andrássy-ut 120 alatt emelkedik japán kert mögött, rácsokkal jól zártan Aczel Ede villája.

Aczel Ede főúr. Nem igazi főúr, hanem akor-főúr. Magyarország egyik első altruista természetű ember. Ama kegyes iparmágnások közé tartozik, akik még látszatból sem adnak tudomásul veszi, hogy osztályharcban állunk s ennek levonja a konzekvenciáit, a gazdag és a szegény ellensége. Csak támogatja a saját ellenségét!

Gondoltam, megnézem, hogyan él egy ilyen öntudatos, rideg pénzkirály. Múlt szombat este valami ócska trükkkel belopodtam kastélynak is beillő villájába. Szépen fogadóestély volt, a bejárati ajtó előtt fogadást tartottak. Az összes ablakok. A kapu előtt hosszú sorban luxusautók állottak. Összegyűltek az emberek, akik Magyarországon százezer forintot, sőt milliókat képviselnek.

Nem akarok a pamflet utszéli túlzásait követni, csak egyszerűen leírom, hogy ebben a társaságban, amely egyben egyben a briliáns annyi számított, mint gyermeknek a kávé. Ebben az ipari „felvilágosult”-ban már olyan lényegtelenek voltak a drágák, hogy nem a belső, hanem a külső értéke miatt viselik. Egyszerűen azért, mert csillog.

A diszes vendégkoszorút először pezsgő buffét derítette. Ezt, valamint a rákövetkező menüt a Nemyok-étterem szállította. Az utóbbi fejenként ital nélkül 50 lebe került. Megfigyeltem, hogy Kronfeld bárónak igen jó az étvágya viszont egyeseknek gyomorsága lehet. Az étkezés alatt műsor szórakoztatta a vendégeket. A zongoránál a legjobb magyar jazz-muzsikusként, Bródszky Miklós ült. Utána Vilmos konferált. Radó Sándor kórelőadott elő. Utána hófehér selyemre Solti Hermin következett. Ártatlan dalszövegeket énekelt. Miután Budapest hozzászólt ahhoz, hogy Solti a legutolsóbb színház-kármunkásokat zengje el zenekarral, a vendégek elégedetlenségük oltak a követelődtek hogy a művésznek maadjon Solti azonban meg volt hatva fénytől, az előkelőségtől, a finom illattól (a pénznek nincs szaga), a sejtől, a frakkoktól és ponakodott. Azt mondotta, disznólkodni csak szegény emberekkel szemben lehet.

— Nekem mondja, a tanárnak? — gondolta magában Aczel Ede.

Megjegyzem, sőt vagy bort nem ivott sem.

Kizárólag francia pezsgőt.

Tápolról sem igaz az, hogy Pesten olyan alságos a nyomor.

HAZASSÁGI ÖRÜLETEK.

Ha már benne vagyunk az előkelőségekben, nem hallgathatunk ama beteges házassági járóany felől, mely arisztokrata körökben tobzódik.

Természetesen nem az a tény beteges, hogy ifjú arisztokraták megölnének, hanem az, hogy, miképpen nőülnek meg. Egyenlőre Albrecht főherceg hősies szíve mellett megnyitotta a meszaliánszokorát, azóta a főúri ifjak között palóság-járányyszerűen terjed a rangon aluli házasságok epidémiája. Divat lett rosszul nőlni.

A legfeltűnőbb mindenestre gróf Bethlen András esete, aki — amint már megemlítettük — Viola Magdát vette oltárhoz. Nem titok, hogy a boldog ara atyját Miklós nevezte. A góthai almanach egyetlen elfogadható Miksát jegyez fel, Bani Miksa herceget. Viola Miksa azonban nem a Badeni Miksák, hanem a budapesti Weiszek családjából származott. Az ember nagyon tartotta magát a szociális, a ma szokásos formáshoz. Akkor azt is írhatta volna, hogy Viola-Weisz Magdát nőül vette bethleni Bethlen András gróf.

Egyébként ölegényi résről a boldog pár annak a közlését kéri, hogy ők elkövetnek ama tendenciózan terjesztő hírek ellen, mintha a házassághoz

előzetesen hozzájárultak volna. A cáfolatot természetesen készséggel közöljük. Ambár egyetlen célzással sem utaltunk arra, mintha az esküvő családi örömeinek lett volna.

Természetesen Albrecht főherceg és Bethlen András esete nem marad elszigetelt jelenség. A műsooron jelenleg Festetics herceg fia, gróf Festetics szerepel, aki a Lipótvárosba látszik beházasodni. Az ügynek egyelőre két akadály van: az apai beleegyezés hiánya és az „pálópör”, melyet a menyasszonynak előbb abszolválnia kell hogy ujesküvőre mehessen. Miután az apa éppen olyan merén, mint az első férj, a házasság legalább is oly valószínűtlen, mint amilyen nagy az előkelőségi távolság a Lipótváros és a hercegi hitbizomány között.

Nem érdektelen szereplője a mágnási házasság-pikantériáknak gróf Széchenyi Bálint, Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyar unokája. Bálint gróf beleszeretett egy tipikus pesti kispolgár-ékszerész lányába, aki miatt otthagyta feleségét. Galytzin hercegnőt, akitől négy gyermeke van. A gróf és az ékszerész lány összeköltöztek s miután a hercegnő hajlandó a pálsára, rövidesen az esküvő is megtörténik. Egyébként Galytzin hercegnő közeli rokona a cárnak is s miután a hitvesi székben egy szerény, de dúsgazdag zsidó lány követi, az új esküvő a hat pollee botránykrónikájának szempontjából európai szenzációnak számít.

A hét negyedik meszaliánsza Mészáros Polettenek, a kitűnő színésznek nevével kapcsolatos. A nőlegény gróf, szőke, fiatal és csinos.

Végül meg kell említenem, — arisztokratikus vonatkozása van, — hogy Pesten valóban nincs nyomor. Mi sem jellemzőbb a jólétre, minthogy Titkos Ilona „Lancia” autójának karosszériája — ez az arisztokrata vonatkozás — ezüstből van. Tegnapi megfigyeltem, hogy ezzel a

„A nemzetek elnyomása Isten és a természet törvényei ellen van,” — idézi a zágrábi püspök,

aki pásztorlevelet adott ki a szlovén nyelv olaszországi üldözése miatt

Zágráb, február 28.

Országoszerző nagy feltűnést kelt Bauer Antal zágrábi római katolikus püspök legújabb pásztorlevele, amelyet egyházmegyéje papságához és híveihez intézett. Ebben a pásztorlevélben ugyanis a püspök elrendeli, hogy Szent József napján és az azt követő vasárnapon a Szent József-litániát, valamint a többi imákat az Olaszországban élő szlávok elnyomtatásának és üldözésének a megszüntetéséért mondják.

A püspöki pásztorlevél rámutat arra, hogy Olaszországból kiutasították a szlávokat.

A szilágymegyei állami tanítók a királyhoz fordultak

A jegyzők sem kapják fizetésüket, a gazdákból pedig már tíz lejt sem lehet kisajto'ni

Erőműhelyfalva, február 28.

Szilágymegyében az állami tanítók kára már 4—5 hónapja nem kapta meg a fizetését. Megírta már egyszer ezt a B. L. Most már csak arról a szinte leírhatatlan helyzetről számolhatna be, amelybe az állami tanítói kar került a négy-öt hónapja koplalás során. Mert mindenképpen furcsa és visszás időknek élünk. Nemrégiben még a felekezeti tanítók tekintették irigylendő a jófizetési állami kollégákra. Ma igazán nincs mit elirigyelni tőlük, sőt

ragyogó, vakító, pimaszul csillogó ezüst autóval az elaggott cselédek menhelye előtt hajtott el. Négy öreg néni, akik végigdolgozva életüket, idekerültek a pénzeik házába, melegegett a tavaszi

napsugárban a kapu előtt. Majd megvakultak az ezüst ragyogástól, bámulatukban egyöntetűen, alázatosan odaköszöntek Titkos felé:

— Kezeit csókolom...

Kettőnek még a könnye is kicsordult, egymás felé fordultak és így szóltak:

— Jaj, de gyönyörű kisasszony...

Pedig nem Titkos volt szép, hanem az autó.

MISS HUNGARIA.

Kevés dolgot találtam olyan felháborítóknak, mint azt, hogy Tasnády Fekete Mária kisasszony, Miss Hungaria 1931 belső munkatársa lett a Színházi Életnek.

Tehetséges és komoly emberek, igazi újságírói, sőt írói valórral szavaznak futkosnak kenyér nélkül az utcán. Külön protekció kell ahhoz, hogy a tekintélyes költő vagy az elismert regényíró egy-egy cikket elhelyezhessenek.

S akkor jön egy Miss, kijelenti, hogy újságíró akar lenni mire azonnal szerződte belső munkatársnak. Ambár semmi szükség sincs rá, most kapott egy telket, amiért a többi jelentkező még csunyasabb volt, mint ő. Ügyesen kamatoztatta a szerencsét, csomó vállalat reklámcélokra üzleteket kötött vele, megszédte magát. Az apja jómódu orvos, ő maga diáklány.

Tersánszky Józsi Jenő a nyomor miatt öngyilkossági kísérletet követ el. Cholnoky László megölte magát. Szini Gyula éheztek, Somlyó Zoltán koplal s akkor Miss Hungariát azonnal szerződte.

„Úgy látszik, a feltétel nem a tehetség, hanem a szépség.

Nem merek tükörbe nézni. Kétségbe esnék a jövőm miatt.

(—)

A sikertelen vörös nap után

Berlin, február 28.

Az ötmillió munkanélküliség nyomorúsága kétségbeesett tette ragadott tegnap egy éhező munkátlant.

A Lotharingerstrassén levő 54. számú postahivatal napi pénztárát egy munkanélküli ki akarta rabolni.

Este hét óra tájban azzal az ürüggyel, hogy pénztárványt akar feladni, hirtelen benyúlt az ablakoskán és a tisztviselő asztaláról egy bankjegycsomót kiragadva, futásnak eredt kifelé.

A tisztviselő persze riadót csapott, mire egy posta-altiszt utánavetette magát a rablónak, akit az ajtóban sikerült is elérnie. A rabló kétségbeesetten védekezett s a dulakodásban beleharapott az altiszt ujjába.

Már-már ugylátszott, hogy el tud menekülni, amikor több járőrelőző közbevetette magát és lefogta.

Az odasietett rendőrök megállapították, hogy a rabló Rohrmacher munkanélküli munkással azonos. Rohrmacher az elrabolt bankó-csomót menekülés közben elszórta s így csak a rovincsolás után fogják megállapítani, milyen összegről van szó.

A SIKERTELEN VÖRÖS NAP UTÓJÁTEKA.

Tegnap délután nagyobb csoport munkanélküli verődött össze és vonult fel az Alexanderplatzra, a rendőrfőnökség elé. Rögtön rendőrök léptek közbe és szét akarták oszlatni a tömeget, ez azonban előbb kövekkel dobálta meg, majd sarokba szorította és meg akarta verni a „zöldeket”. ahogyan Berlinben a rendőröket nevezik. A rendőrök szorongatott helyzetükben riasztó lövéseket adtak le, mire csakhamar megerősítést kaptak a Polizei-Präsidiümről. A nagy rendőrsztag aztán gummibottalokkal iekiallott és szétverte a zavargókat, akik közül többen megsebesültek.

Erős

„Mindig vérszegény és ideges voltam. Mint idősebb asszony különösen gyengének és munkaképtelennek éreztem magam a Biomalz-kúra előtt, uána azonban szellemileg és testileg felfrissültem, megerősödtem. Egészséges arczínemet legnagyobb örömmel a Biomalznak köszönhetem, mert a sok más szer közül, ez regített rajtam a legjobban.”

Antonie Bräuer
Urfahr, Hauptstrasse 39.

Biomalz árpamalatából készült, tápsókat tartalmazó izletes folyékony kivonat. A vér 15 perc alatt szíjva fel az emésztést szabályozza, ifjú és öreg szervezetet és idegeit erősíti.

BIOMALZ — SEGIT!

Köhögésknél és rekedtségnél végy:

Biomalz-cukorkákat!

Csodálatosan oldanak!

1 csomagocska 15 lej.

A brassomegyei választók figyemébe

Brassó, február 28.

A városi tanács a törvény alapján hirdetményben hozza tudomására a polgárságnak, hogy a kamarai, a szenátusi, valamint a községi választókról készített és felülvizsgált névjegyzékek március hó folyamán a városi tanács iktatói és irattári helyiségeiben, április havában pedig a brassói járásbírószágon (Judacatoria Mixta) betekintés végett nyilvánosan ki van téve. A névjegyzékekből kimaradt választók az említett bíróságon ez év május 1-ig felszólalással élhetnek. A választási törvényben megállapított felelősségi határidőt attól a naptól fogva számítják, amikor a bíróság a felszólalásról határozatát meghozta.

A városi tanács e hirdetménye alapján a választópolgárok éljenek azzal a joggal és köteleességgel, hogy a jegyzékbe tekintsenek be, s aki véletlenül kimaradt, gondoskodjék róla, hogy a kellő időben történt felszólalás utján neve a választók listájába bekerüljön. A magyarságra rendkívül fontos, hogy adandó alkalommal minden választó élhessen szavazati jogával.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díjtalanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

B. L. 7

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

Brassó

Szombaton, vasárnap és hétfőn már délután 3 órától a világ legnagyobb filmje:

Nyugaton a helyzet változatlan

fut.

Vasárnap délelőtti nagy ifjusági előadás.

Egy visszatért mérnök elmondja élményeit a délamerikai Ford- gumiültetvényeken, ahol mint mechanikus dolgozott

Délamerika az ígért földje, a valóságban — Kultura
az őserdőben — Katonai fegyelem a gumiültetvényeken

Brassó, február 28.

Amióta az északamerikai kivándorlást megszorgította az Egyesült Államok kormánya, Délamerika vált az európai kivándorlók ígért földjévé. Az utóbbi tíz évtizedben valóságos népvándorlás indult meg Délamerika felé, a szerencsét próbálók tömege lepte el a délamerikai államokat, abban a reményben, hogy ott sikerül majd az, ami Európában nem sikerült: existenciát alapítani.

Zs. R. fiatal mérnök, amikor tanulmányait befejezte és látta, hogy a vén Európában nincsen sok keresnivalója, hasonló reményekkel indult el múlt év júniusában Délamerikába.

Most itt ül a kávéházi asztalnál kiábrándultan, mint akinek reményei nem váltak valóra. Nyolc hónapig tartózkodott Délamerikában, hatalmas földterületet járt be, olyan vidékeket látott, amelyeket eddig csak a földrajz-könyvből vagy az utleírásokból ismert.

— Hígyje el, — mondja nekem, — ha másért nem, de azért érdemes volt ki-menni Délamerikába, hogy ezeket a csodálatos helyeket meglássam.

Egy újságcikk keretében nem tudjuk beszélni arról a sok érdekes élményről, amelyben a fiatal embernek 8 hónap alatt része volt.

Elbeszéléseiből kiragadjuk azt a részletet, amely egy eddig ismeretlen világnak, a Ford-féle gumiültetvényeknek képét és exotikus életét tárja elénk.

Indulás Délamerikába.

— Hamburgban szálltam hajóra és több napos tengeri utazás után Brazília államában, Pernambucoban szálltam partra. Az első nehézségem az volt, hogy nem tudtam portugálul, ami itt az államnyelv. Egy ismerős család várt a hajónál, de velük is csak tolmács útján tudtam magam megértetni.

A tolmács egy német lelkész volt, aki hosszú idő óta lakik Pernambucoban.

Mindjárt láttam, hogy rosszkor érkeztem. Állást itt nem tudok szerezni. A gazdasági válság Braziliát sem kímélte. Egyébként európai embernek egészen szokatlan az az élet, ami ott folyik. Pernambuco nagy város, amelynek egyes utcái szépségben vetekednek a legszebb párisi boulevardokkal, a külvárosaikban pedig apró néger viskók állanak. Megdöbbentő hatást tett rám, hogy

a priferiákon egészen szabadon járnak a leprás betegek.

Vannak ugyan elkülönített táborok a leprabetegek részére, de annyi a leprás, különösen a negerek között, hogy nem tudják valamennyit elhelyezni a táborokban.

Forradalmi idők.

Egyébként is megérkezésemkor éppen tombolt a forradalom. Az utcákat folytonos lövöldözéssel tették bizonytalanná s így bizony egész nap a szobámban húzódtam meg. A helyzet teljesen reménytelen volt s ezért elutaztam Parába, hogy ott nézzek állás után. Csübörből vederbe jutottam, mert itt még nagyobb erővel tombolt a forradalom. Eppen megérkezésem napján

gyilkolták meg a felkelők Para állam elnökét.

Itt tudtam meg, hogy az egyedüli munkalehetőség, ha valahogyan bekerülök a Ford-féle gumiültetvényekre. Szerencsétlenségemre a gumiültetvények igazgatója, akit itt gerendnek neveznek, éppen nem volt a városban, hanem kint tartózkodott a telepen.

Fogtam magam és utána mentem az ültetvényre.

Hajón mentem Santarémig, onnan pedig a gumiültetvényre, amely az Amazon folyó mellett őserdőben fekszik. Szerencsém volt. Felvettek mechanikusnak.

Élet a Ford-gumiültetvényeken.

A Ford-féle gumiültetvény egy óriási telep a délamerikai őserdőben. Aki nem látta az őserdőt, nem tudja elképzelni, hogy milyen. A fák szinte áthatolhatatlan sűrűségben állanak egymás mellett úgy, hogy csak nagyon nehezen lehet behatolni az erdőbe. Itt volt a gumitelep, ahol mintegy 3000 munkás dolgozott. A munkások szociális helyzete nem a legrosszabb.

Naponta 10 milreiszit kerestek, ami 200 lejnek felel meg s ebből 3 és fél mil-

reiszit kellett fizetniük kosztért és lakásért.

A munkások 80 százaléka néger, indián és mulatt, a többi pedig a világ mindenféle nemzetéből rekrutálódik. Maga a telep barakkokból áll, az élet primitív, kultura nincsen. Egyes hivatalnoknak van rádiója, ez itt a kultura egyetlen jele.

Pusztít a malária.

Az élet elviselhető volna a gumiültetvényeken, ha betegség nem pusztítana a

Ma este nyílik meg fényes diszeladás keretében a bukaresi magyar színház

Bukarest, február 28.

A bukaresti magyar színház vasárnap nyitja meg kapuit az új helyiségben. A pósta háta megett a Str. Sf. Dumitru 4. számú postapalota teljes földszintjét foglalja el az új színház helyisége. Vasárnap délután 5 órakor olcsó mozihelyiségekkel „Eltört a hegedű”, Zerkovitz világhírű operettjét mutatja be a társulat. Este 9 órakor ünnepélyes keretek között tartják meg a színházfelavató diszeladást „Mit susog a fehér akác” című nagy táncos operettel.

A hatalmas nézőtérrel rendelkező színház helyiségben a magyar színház igazgatósága horribilis leszállított helyiségeket vezet be. A délutáni előadásokhoz legolcsóbb ülőhely 15 lej, míg a színpad közvetlen közelében lévő legdrágább hely is csak 80 lej. Az esti előadásoknál a legolcsóbb ülőhely 20 lej, míg a legdrágább ülőhely sem több 100 lejnél. Az előkelő közönség részére viszont pompás ornamentikával kiépített páholyok állnak rendelkezésre, a balkon közepén pedig hatalmas királyi páholy csucsosodik ki, amelyet csak ünnepélyes alkalmakkor használnak. Az új színházterem egyébként teljesen újjáépítetten fogadja a bukaresti magyar színház és annak plasztikai szépsége és kényelme vetekedik az összes budapesti és külföldi nagy színházakkal.

Ez a utolsó alkalom, amely lehetővé teszi a bukaresti magyarságnak, hogy lelkesedésével és összetartásával végre megmentse a bukaresti magyar színházat, amelynek együttese a tökéletes színpadi technika lehetőségeiben világvárosi színvonalú előadásokat fog nyújtani. Az ünnepélyes diszeladás iránt a főváros magyarsága körében óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Dühöng a rend a nyugdíjpénztárban

Bukarest, február 28.

Már megírtuk, hogy Boila Romulus, a nyugdíjpénztár elnöke végleg megtiltotta, hogy a nyugdíjpénztár irodájába idegen személy betege a lábát. Ez a kitiltó végzés egyaránt szól a kliensek érdekeiben járó ügyvédekre, képviselőkre és legfőképpen a — kijárókra. Boila Romulus egyenesen ki is jelentette, hogy ezt a rendeletét egyenesen a kijárók ellen hozta, akiket másképpen már nem tudott kifűstölteni a nyugdíjpénztárból.

Az új rend bevezetése óta a nyugdíjpénztár tisztviselői kötelesek naponta kétszáz ügydarabot feldolgozni. A hivatalnokok eleget is tesznek ennek a rendeletnek, azonban, ahogy a rendelkezést végrehajtják, abban nincs semmi köszönet sem. A feldolgozásra kerülő ügydarabok között legnagyobb részben olyan ügyek vannak, ahol hiányzik valamilyen okmány. Ebben az esetben a referens egyszerűen megállapítja az okmányhiányt, erről értesíti az érdekelteket és — előveszi a következő ügydarabot. A hiányosnak felszerelt ügydarabok az új rend szerint csak akkor kerülnek megint feldolgozás alá, ha már az összes ügydarabot feldolgozták és előlőről kezdve a munkát, megint rájuk kerül a sor. Ha időközben, ami esetleg hónapokig is eltarthat, — beérkezett a hiányzó okmány, elintézés alá kerül az ügydarab. Ellenkező esetben megint félre teszik az illető nyugdíjügyet — újabb hónapok múlva veszi elő. Ezzel a renddel szemben már mégis csak jobb volna az a rendszer, hogy a referensek a nap valamelyik órájában a közönség rendelkezésére állhatnának és az érdeklődő feleket felvilágosítanák, hogy milyen okmányt kell pótolniuk, nehogy hónapok teljenek el, míg a referens ur érte-

munkások között. A klíma az európai ember részére kibíratatlan, a tropikus melegben még az ivóvíz is 30 fokos.

A gumiültetvény munkásait valósággal megfertőzi a malária. Alig mulik el nap kétetés nélkül.

Minden két hónapban jön új hajó a gumiültetvényekre és hozza az emberutánpótlást és viszi azokat, akik nem akarnak ott maradni, vagy akiket elbocsátottak. A fegyelem szinte katonai a gumiültetvényeken.

Minden ember egy számot kap és ha engedély nélkül állépi a gumiültetvény területét, akkor egyszerűen elbocsátják.

Nagyon gyakran megtörténik, hogy a környéken élő vad indián törzsek megtámadják a gumiültetvényt és ilyenkor borzalmas vérengzést visznek végbe.

Diplomás emberek, mint munkások.

Magyarok tudomásom szerint csak ketten vannak a Ford ültetvényeken. Az egyik egy Molnár Gábor nevezetű budapesti fiatalember, aki valamilyen tudományos expedícióval jött ki Délamerikába. Az expedíció anyagi nehézségeibe

került, vérszifott.

Molnár Gábor ott maradt és most a Ford-féle gumiültetvényeken dolgozik mint egyszerű famunkás.

Egyébként nagyon gyakori eset, hogy diplomás emberek közönséges napszámos munkát végeznek. Ha azután valamilyen megfelelő állás megüresedik, akkor azt elfoglalhatják.

A munka roppant nehéz. A gumifák elszórtan állanak az őserdőben és ezeket kell kivágni. A gumifák belsejében van az a bizonyos folyékony, sűrű anyag, amelyet összegyűjtenek s ebből dolgozzák fel azután a gumit. Ford és előtte sokan kísérletet tettek a gumifák mesterséges elültetésére.

Ezek a kísérletek eddig nem sikerültek és szakemberek véleménye szerint nem is fognak sikerülni.

A gumiültetvények barakjait egyébként villanylámpák világítják meg. Ford megvásárolt két öreg hadihajót és azoknak gépeit a gumitelepre szállította a villanyáram fejlesztésére. Mindenesetre az emberi tudás és szervező erőnek csodálatos bizonyítéka: villanyvilágítás az őserdőben.

ségének, senki sem világosítja fel arról, hogy a beküldött okmány elegendő-e és csak hónapok múlva, amikor ügye újra sorra kerül, fogja megtudni, hogy a beküldött okmány nem elégséges.

Az újonnan bevezetett munkarend persze megköveteli, hogy az utólag beküldött okmányokat pontosan hozzá rakják az eredeti okmányokhoz. Mert, ha ez nem történik meg, akkor nem hónapokat, hanem éveket várhatnak a szegény nyugdíjasok, amíg ügyük érdemleges elintézésre kerül. Biztos forrásból tudjuk, hogy a nyugdíjkomponzban két esztendő óta nem csatolták az utólag beküldött okmányokat az eredeti nyugdíjkérvényekhez.

Boldog és egészséges család

Nagy román siker!

Ezer, meg ezer szenvedő és beteg megszabadult a vérszegénység karmaiból.

A Vinul Tonic erősítő és élénkítő hatása, Constantin Chihăescu csodás találmánya, amelyet joggal életelixirnek nevezhetünk.

Az életkor nem fontos, 15, 30, 60, sőt 80 éves korában is a Vinul Tonic egyformán erősítő hatással bír.

A Const. Chihăescu-féle Vinul Tonic nem a régi receptek szerint készül, hanem szerencsésen összeállított arzén-foszfor kombináció. Ez az erősítő bor tartalmazza továbbá a Gabon dió (Streculia Acuminata) friss, éltető nedveit is, valamint Chinchonát és Calysaist is, a malaga bor ismert erősítő alkatrészeit, amelyek utólrérhetetlenek és más szer által nem pótolhatók. A Vinul Tonic tíz éves, valódi, legkitünőbb malaga borral készül.

A tudomány mai állása mellett lehetetlen erősebb és hatásosabb tanikus erősítő szert összeállítani, mint a Chihăescu-féle Vinul Tonic, amely valódi életelixir.

A Chihăescu-féle erősítő-bor ellentállóvá teszi az ideges szervezetet, szaporítja a vörös-vérsejteket, fokozza az étvágyat és élénkíti az emésztést.

Ezzel az erősítő-borral a legkitünőbb eredményeket érhetjük el olyankor, amikor a szer-

vezet betegség, vagy a mai kor túlfeszítettség idegölő munkája következtében leromlott és erősítésre, feljavulásra szorul.

Azonnali hatás mutatkozik a vérszegénység minden stádiumában, idegesség esetén, kezdődő tuberkulózisnál és korai öregedésnél.

Nagy forráság esetén a Vinul Tonic Chihăescu hűsítő szerek szolgál és szódavízzel, vagy borvízzel keverve, nagyszerűen oltja a szomjat.

Másik hatásos alkatrésze a kinin, a lappangó láz legjobb ellenszere, mely nagymértékben szaporítja a vörös vérsejteket.

A Vinul Tonic forgalombahozatalát engedélyezte a legfelsőbb egészségügyi tanács, 41900. számú rendeltével, 1909. október 24-iki kelettel, — ami a legjobb eredmény, tekintettel arra, hogy ez a kitünő belföldi preparátum ilyen módon 21 éves sikeres multira tekinthet vissza.

Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában.

Dr. I.

BCU Cluj-Napoca. 3.1.9

Közeledik a tavasz vesse le téli cipőjét!

Vegye fel könnyű

félcipőnket!

Bata

Modell 3632-22

tartós, fin-félcipő, barna box calf-bőrből. Nagyon kényelmes, kerek hegygel és szinbőr-talppal.

Modell 1945-11

kényelmes box-calf-félcipő félmagas sarokkal. Szép forma, hétköznapra és vasárnapra.

Modell 9845-05

elegáns spangn's félcipő, magas sarokkal. Lakkbőr vagy fekete sevrő-bőrből 550.- közkedvelt egyszerűsége miatt.

Modell 1937-22

férfi félcipő fekete box-calfból tartós gumitalppal. Pármilyen célra és bármilyen időben használható.

Modell 9637-21

modern férfi-félcipő, elegáns fazonnal. Fekete színben este, vagy társaságban, barna színben sétához.

Modell 3627-22

nagyon kényelmes férfi félcipő, puha boxkalfból, fekete, vagy barna színben, ráman varrott, nagyon tartós.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap 7-50 illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére, szavanként 1 lej 50 szeri megjelenésnél le.

Vételezés

Egy 6000 kgr. hidmérleg megfelelő próbasúlymérésekkel, jótányosan eladó. Cím 11838 sz. alatt a brassói kiadóban.

Egy tűzfűtőgép teljesen felszerelve, haláleset miatt minden elfogadható árban eladó. Cím 11838 sz. a. a brassói kiadóban.

Egy 8 lóerős Schiel-féle korona nyersolajmotor üzemképes állapotban olcsón eladó. A meglevő székérre is felszerelhető. Cím 11838 sz. a. a brassói kiadóban.

Kérje mindenütt kitűnően bevált „Dacia Alba-Julia” önbortüvegét 5 lejért. Nagyban szétosztás M. Salamon. Gyulafehérvár. 11560.

Szappanfőző berendezés minden elfogadható árban eladó. Ferkovits Jakab. Gyergyószentmiklós, Gheorgheni. 11830

10 darab rézhangszerecső árban. Kisgyörgy. Szabó, Bölön. Háromszék m. 11875

Jól bevezetett kisebb cipőüzlet elköltözés miatt a város legforgalmasabb helyén, nagy bevételre eladó. Cím 11874 sz. a. a brassói kiadóban.

Egy női és férfi fodrászüzlet berendezéssel, forgalmas helyen azonnal átadó. Cím: Feyér Árpád Brassó, Korona szálloda. 11873

Egy jókarban levő mozigép olcsón eladó. Fazakas autóbuszvállalat Csucs. 11814

Használt szíjgyártó varrógépet keresek. Cím 11866 sz. a. a brassói kiadóban.

Eladó ház, 2 üzlet, hátsó részén 1 szoba konyha, mellékhelyiséggel, veteményes kert. Ugyanott üzlet lakással június elsejére kiadó. Brassó, Gyár-u. 114. 11868

A Belváros közelében egészséges kis családi házat veszek. Leveleket „Napos” jellegre a brassói kiadóba. 11863

Lakás

Kiadó két szoba, konyha, manzárdlakás Săfărescu táblánál. Brassó, Jorga Miklós-u. 6 sz. alatt 11836

Brassóban egy két szoba, konyha és mellékhelyiséggel rendelkező családi ház megvételre keresetek. Ajánlatokat „Készpénz” jellegre a Brassói kiadóba vártatva kérek. 11848

2 szoba-konyha, veranda, szoba-konyhas lakások kiadók. Brassó, Katalin-u. 31 11579

Üres szobát keresek március 15-re, lehetőleg a Belvárosban, villanyvilágítással. Cím a Brassói Lapok szerkesztőségében. 11876

Négyszobás modern lakás kerttel és terrasszal kiadó. Bővebbet Haas Józsefnél, Brassó, Kapu-utca 12. 11872

Egy szoba konyha azonnal kiadó Brassó, Kut-utca 96. 11864

Napos, csendes, modern 4 szobás lakás, fürdőszoba, stb. kiadó. Brassó, Cenkalja A 1-b. 11867

Üzlethelyiség és lakóházak kiadók használatra és szabad kézből eladók. Jónás András, Hosszufalu 1064. 11870

Allást keres

Perfektil főzni tudó, szerény igényű, jobb nő, állást keres mint háztartásnő, vagy szakácsnő. Zöldi Györgyné, Brassó, Vasut-utca 28. 11866

Fiatallányképző, aki több évig mint üzletvezető működött, perfect pozitív-negatív retus, felvételekben is teljesen önálló, elhelyezkedést keres. Vidékre is elmegy. Szíves megkereséseket „Tömegjelentés” jellegre a brassói kiadóba kér. 11865

Allást nyer

Photograph(in) tüchtig, in Neg. u. Positiv Retusche findet angenehme Dauerstelle, per sofort. Offerten mit Eigenbild an Foto Technica Petroşeni. 11878

Keresünk azonnali belépésre üzemvezető péksegédet, elsőrangú munkaadó, aki gőzkemencékkel már dolgozott. Részletes ajánlatokat „Üzemvezető” jellegre a brassói kiadóba vártatva kérek. 11879

Vegyes

FUCHS FOGORVOS. Buka rest. busz évi praksissal Párisban, minden modern fogmunkát végez. Bucureşti. Strada Berzei 35 11166

Olcsón készítek öltönyöket, téncheatokat, felöltőket, angol és hazai szövetekből, elsőrangú kiállítás: Kósa szabóság, Brassó, Kapu-utca 6. 11871

Ujjsa meg lejári előfizetését!

A „Fehérítő” étteremben

Brassó
esténként Mellák Józsi hírneves temesvári cigányprimás zenekara muzsikál
Ellismert jó konyha — Kitűnő borkészítés
11791
KLÖSZ CHRISTIAN, tulajdonos

EUROPA kávéház
étterem,
Brassó, Kolostor-u 7
Kitűnő és olcsó konyha. Ebéd és vacsora legkedvezőbb feltételek mellett abszolut részére.
Azugai csapolt sör.
Elsőrangú fajborok.
HO 274 Minden este tánc!

B. L. Kocsis Béla Felelősszerkesztő:
A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi álmunka negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadónivalat, a mebizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálok.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Harmázy Pál) — Dés: Str. S. Barnabiu 10 (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanza 2 (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad és Alsófehermegyek részére **Kolozsvár:** Str. Duba arilor 7. (Neumann Ignác) — **Marosvásárhely:** Szeged-utca 6. (Szabó Jenő) — **Nagyzeben:** Str. Turnului 13. (Szejtőváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — **Szatmár:** Papp Géza-utca 15 (Kerész László). Szatmár- és Marosmegyék részére — **Szilágysomlyó:** (Helferlin Ernő) — **Temesvár:** Berényi Lajos Gátsor 22 a. — **Torda:** Str. Re ele Ferdinand 25 (Denes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

Eladó o csón egy kétemeletes **bérház** Brassóban. Vár-utca 10. sz. alatt.

Eladó 1200 m² területű ingatlan Brassó, Honvéd-u. 16 sz. alatt.

Egy 3 keretes gőzfűrészes komplet berendezés 1 bérbeadó vagy részben is eladó.

Eladó 40 parcella 3-4-5-600 m² na'v'ságuk 20 mtr utcai fronttal, Brassóba 1 Kut-utca és Honvéd-utca átmenetnél

in tallanok és p rcel'ák részeltize és m'let is kapható. Egyes tételek külön-külön is eladók. Tudakozódni Brassó, Vasu!-u. 70. sz. a.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 2994—1931. serv. Veterinar.
HIRDETMEY

A tejkereskedők úgy, mint mindazok figyelmébe, akik tejet a városba hoznak és itt eladnak.

Brassó törvényhatósági város által az élelmiszer-cikkek legmagasabb árának megállapítása ügyében 2056—1931. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében. felhívjuk mindazokat, akik kereskedelemmel a városban foglalkoznak, úgy mint azokat, akik székérrel, vagy más járművekkel tejet a városba hoznak, hogy szekerükön, illetőleg az elárusítóhelyiségükben egy kb. 50 cm. hosszú és 35 cm. széles táblát, könnyen látható helyen, a következő felirással függesszenek ki:

A tej legmagasabb árai:

1. B'valytej 1 liter Lei 7.50, házhoz szállítva Lei 8.50.
2. Tehéntej 1 liter Lei 6.—, házhoz szállítva Lei 7.—.

A paszterizált tej literenként 1 lejjel drágábban lesz eladva.

Azok, akik a tejet a hatóság által megállapított árnál magasabb áron árulják, vagy veszik, a törvény értelmében szigorúan meg lesznek büntetve.

Brasov, la 6. Februarie 1931.

Primar: Căteanu m. p. Secretar General: Socăciu m. p.

Seful Serviciului: Suru m. p.

Az ország fűzőkészítőihez!

Nagy raktár szabászati- és fűzőkellékek, szövetek bármilyen mennyiségben kaphatók a

MAGAZINUL TOALETA

Bukarest, Strada Şelari 4—6.

A speciális

„Bally extra” gummiárak

kizárólagos lerakata.

Azonnali szállítás az egész országba.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 3892—1931. serv. econ.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

A Függők mellett ház (korcsma) 3 évre való bérbeadás céljából folyó évi arlejtési határidő 8—10 órák a városi gazdasági hivatalban egy nyilvános árlejtés zárt lepecsételt és bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartani a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkeinek alkalmazásával.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági hivatalban betekinthetők.

Bérlőnévképpen az ajánlott bérösszeg 5 százaléka az ajánlattal egyidejűleg leteendő.

Brasov, la 26. Februarie 1931.

Primar: Căteanu m. p. Secretar General: Socăciu m. p.

Többi városi arlejtési 1929 és 1930-évi.

fajborokat

ajánl mérsékelt áron, esetleg előnyös feltételek mellett

Fr. Casnari földbirtokos, Medgyesen (Medias)

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 2994—1931. serv. Veterinar.

HIRDETMEY

A tejkereskedők úgy, mint mindazok figyelmébe, akik tejet a városba hoznak és itt eladnak.

Brassó törvényhatósági város által az élelmiszer-cikkek legmagasabb árának megállapítása ügyében 2056—1931. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében. felhívjuk mindazokat, akik kereskedelemmel a városban foglalkoznak, úgy mint azokat, akik székérrel, vagy más járművekkel tejet a városba hoznak, hogy szekerükön, illetőleg az elárusítóhelyiségükben egy kb. 50 cm. hosszú és 35 cm. széles táblát, könnyen látható helyen, a következő felirással függesszenek ki:

A tej legmagasabb árai:

1. B'valytej 1 liter Lei 7.50, házhoz szállítva Lei 8.50.
2. Tehéntej 1 liter Lei 6.—, házhoz szállítva Lei 7.—.

A paszterizált tej literenként 1 lejjel drágábban lesz eladva.

Azok, akik a tejet a hatóság által megállapított árnál magasabb áron árulják, vagy veszik, a törvény értelmében szigorúan meg lesznek büntetve.

Brasov, la 6. Februarie 1931.

Primar: Căteanu m. p. Secretar General: Socăciu m. p.

Seful Serviciului: Suru m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 2994—1931. serv. Veterinar.

HIRDETMEY

A tejkereskedők úgy, mint mindazok figyelmébe, akik tejet a városba hoznak és itt eladnak.

Brassó törvényhatósági város által az élelmiszer-cikkek legmagasabb árának megállapítása ügyében 2056—1931. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében. felhívjuk mindazokat, akik kereskedelemmel a városban foglalkoznak, úgy mint azokat, akik székérrel, vagy más járművekkel tejet a városba hoznak, hogy szekerükön, illetőleg az elárusítóhelyiségükben egy kb. 50 cm. hosszú és 35 cm. széles táblát, könnyen látható helyen, a következő felirással függesszenek ki:

A tej legmagasabb árai:

1. B'valytej 1 liter Lei 7.50, házhoz szállítva Lei 8.50.
2. Tehéntej 1 liter Lei 6.—, házhoz szállítva Lei 7.—.

A paszterizált tej literenként 1 lejjel drágábban lesz eladva.

Azok, akik a tejet a hatóság által megállapított árnál magasabb áron árulják, vagy veszik, a törvény értelmében szigorúan meg lesznek büntetve.

Brasov, la 6. Februarie 1931.

Primar: Căteanu m. p. Secretar General: Socăciu m. p.

Seful Serviciului: Suru m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 2994—1931. serv. Veterinar.

HIRDETMEY

A tejkereskedők úgy, mint mindazok figyelmébe, akik tejet a városba hoznak és itt eladnak.

Brassó törvényhatósági város által az élelmiszer-cikkek legmagasabb árának megállapítása ügyében 2056—1931. szám alatt kibocsátott rendelet értelmében. felhívjuk mindazokat, akik kereskedelemmel a városban foglalkoznak, úgy mint azokat, akik székérrel, vagy más járművekkel tejet a városba hoznak, hogy szekerükön, illetőleg az elárusítóhelyiségükben egy kb. 50 cm. hosszú és 35 cm. széles táblát, könnyen látható helyen, a következő felirással függesszenek ki:

A tej legmagasabb árai:

1. B'valytej 1 liter Lei 7.50, házhoz szállítva Lei 8.50.
2. Tehéntej 1 liter Lei 6.—, házhoz szállítva Lei 7.—.